

A thick, dark purple vertical bar runs down the left side of the page. A purple arrow-shaped graphic points to the right from the bar, containing the date.

21.2.2017

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toiminta- ja taloussuunnitelma 2017

Several thin, curved lines in shades of purple and grey originate from the bottom left corner and sweep upwards and to the right, creating a decorative graphic element.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

SISÄLLYSLUETTELO

Sisällysluettelo	sivu
Lukijalle	3
1 LSSAVIn toimintaympäristö 2017	4
2 LSSAVIn visio, toiminta-ajatus ja arvot	6
3 LSSAVIn tulosohejaus ja strateginen suunnittelu	7
4 LSSAVIn toimintakulttuuri 2017 ja priorisoidut kehittämistoimet	12
4.1 Erityiskokonaisuudet	22
4.1.1 LSSAVIn osallistuminen maakuntaudistukseen	22
4.1.2 LSSAVIn työympäristön kehittäminen	23
4.1.3 LSSAVIn kansainvälinen toiminta 2017	23
5 Vastuualueiden toimintasuunnitelmat strategia-asiakirjan hengessä viraston tulostavoitteiden saavuttamiseksi	24
5.1. Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	24
5.2. Työsuojelu	29
5.3. Ympäristöluvut	31
5.4. Pelastustoimi ja varautuminen	32
5.5. Ruotsinkielinen opetustoimen palveluyksikkö / Svenska enheten för bildingsväsendet	35
5.6. Opetus- ja kulttuuritoimi-vastuualue	36

LUKIJALLE

Vuotta 2017 voidaan kutsua muutoksen vuodeksi. Eduskunnalla on edessään työteliäs kevät ja mikäli kaikki etenee maakuntauudistuksen osalta suunnitellusti, käynnistyy maakuntien valiaikainen hallinto 1.7.2017 alkaen. Uuden valtakunnallisen viraston yhteinen kehittäminen on lähtökuopissaan ja vuoden 2017 aikana uuden organisaation rakentaminen sitoo paljon aluehallintovirastojen resursseja. Monialaisuutta, poikkihallinnollisuutta ja alueiden erityispiirteiden huomiointia korostavan uuden lupa- ja valvontaviraston rakenne elää edelleen ja nähtäväksi jääkin millaiseksi virastokokonaisuus lopulta muodostuu. Tulevaisuuden kuntien roolia ja tehtävää uudessa rahoitustilanteessa määritetään parhaillaan uudestaan. Maakuntien, kuntien ja valtion tehtävien yhdyspintatarkastelu nousee koko ajan tärkeämmäksi uudistustyön edetessä.

Uudistamisen tavoitteena on aina toiminnan parantaminen verrattuna nykyiseen. Keskushallinnon, aluehallinnon ja paikallishallinnon yhtäaikainen kehittämistyö on haastavaa ja vaatii erityisen vahvaa panosta yhteisvaikutusten arviointiin. Selvää on, että hyvinvointiyhteiskunnan säilyttäminen vaatii nyt ratkaisuja, rakenteellisia muutoksia ja niiden aikataulutetaan realistista läpivientä. Valtion talous on ensi kertaa vuosiin hieman noususuuntainen, mutta kasvu on edelleen heikkoa. Jatkamme työtämme taloudellisesti haastavina aikoina.

Selvää on, että aluehallintovirastoilla ja niiden seuraajalla valtakunnallisella lupa- ja valvontavirastolla on laajan tehtäväkenttensä, vahvan poikkihallinnollisuutensa, aluetuntemuksensa ja asiantuntijuutensa kautta merkittävä rooli julkissektorin muutoksen edistämässä. Muutos on jo haastanut ja haastaa edelleen esimiehet ja heidän kykynsä asioiden ja ilmiöiden ko-

konaisvaltaiseen tarkasteluun yli sektorirajojen, sekä henkilöstön motivoitumaan jälleen uuteen muutokseen.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa seurataan aktiivisesti niin kansallisia kuin globaaleja megatrendejä ja hiljaisia signaaleja, ennakoitaan, varaudutaan ja toimitaan ajassa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toiminnan lähtökohdat

- kokonaisvaltaiseen näkemykseen ja tietoon perustuva johtaminen
- asiakaslähtöisyys, yhteistoiminta ja tiivis verkostoyhteistyö
- ennakoiva, informaatio-ohjaava, poikkihallinnollinen, ratkaisuhakuinen, kekeilevä ja kehittävä, digitalisaatiota edistävä toimintakulttuuri
- yhteisöllisyys sekä sisäinen yrittäjäisyys

luovat edelleen perustan määrätietoiselle työlle kansalaislähtöisen, vaikuttavamman ja tuottavamman toiminnan kehittämiseksi yhdessä muiden aluehallintovirastojen kanssa.

Aluehallintovirastomme arvot: avoimuus, laadukkuus, palveluallttius ja oikeudenmukaisuus, ovat toiminnan suunnannäyttäjiä. Sisäisen valvonnan 2016 raportin mukaan LSSAVIn toiminta on johdonmukaisesti parantunut liki kaikilla sektoreilla. Kiitos siitä kuuluu ylimmän johdon tuelle, vastuualuejohtajille sekä koko henkilöstölle yhteisesti.

Virastossa on syntynyt vuosien saatossa tekemisen henki, joka on mahdollistanut saavutettuihin tuloksiin pääsemisen. Tästä on hyvä jatkaa vuonna 2017.

Marko Pukkinen, ylijohtaja

Marja-Riitta Vest, kehitys- ja strategiapäällikkö

1. LSSAVIN TOIMINTAYMPÄRISTÖ 2017

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen viiden maakunnan ja 86 kunnan alueella asuu 22 % Suomen väestöstä. Asukkaita on yhteensä 1 222 580. Väestöennusteen mukaan Pirkanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakuntien väestönkasvu jatkuu, myös Keski-Suomessa väestön määrä on hienoisessa kasvussa. Etelä-Pohjanmaan maakunta on väestöennusteen mukaan menettämässä asukkaitaan. Toimialueella väestön kasvu keskittyy maakuntakeskuksiin ja niiden vaikutusalueille.

Ruotsinkielisen väestön osuus väestöstä on suurempi kuin maassa keskimäärin eli 8,1 % Keski-Pohjanmaalla osuus on 9,1 % ja Pohjanmaan maakunnassa 49,6 %. Ulkomaan kansalaisten osuus 2,7 %. Pohjanmaan maakunnassa ulkomaan kansalaisia on 5 %, mikä on enemmän kuin maassa keskimäärin. Laajamittaisen maahantulon ja edelleen kotouttamisen seurauksena ulkomaalaisten määrän ennakoidaan edelleen kasvavan etenkin toimialueen keskuskaupungeissa.

Lasten ja nuorten, 0–14 v osuus on toimialueella hieman maan keskiarvoa korkeampi, samoin yli 65 v osuus Pirkanmaata lukuun ottamatta. 15–64 v osuus on siten hieman maan keskiarvoa alhaisempi. Väestöllinen huoltosuhte toimialueen maakunnista oli korkein Keski-Pohjanmaalla (67,1) ja matalin Pirkanmaalla (57,7). Ikärakenne säilyy nuorempana keskusalueilla. Palvelurakenteen kehittämiseksi haasteellista on väestön keskittyminen maakuntakeskuksiin, keskusten väestörakenteen nuortuminen ja reuna-alueiden väestön ikääntyminen. Erityisesti maakuntien keskuskaupunkien ja niiden pendelöintialueiden ulkopuolelle jäävien kuntien palvelurakenne on heikkenemässä palvelutarpeen säilyessä.

Taloudellisen huoltosuhteen (ei työssä käyvien suhde 100 työssäkäyvää kohden) kehitys vaihtelee alueellisesti. Koko maassa paras tilanne on Ahvenanmaan, Uudenmaan ja Pohjanmaan maakunnissa, joissa keskimääräistä edelleen parempi työllisyysaste ja edullinen ikärakenne vaikuttavat suhdelukuun positiivisesti. Toimialueen taloudellinen huoltosuhte on paras Pohjanmaalla, parantunut Etelä-Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla, mutta heikentynyt niin Pirkanmaalla kuin Keski-Suomessa lähinnä kasvaneen rakenne- ja pitkäaikaistyöttömyyden seurauksena. Työttömyysaste toimialueella 13,7 % (2015) vaihdellen Pohjanmaan 8,4 %:sta Keski-Suomen 17,2 %:iin. Vaikka koko Suomessa työttömien työnhakijoiden määrä on laskenut vuonna 2016, on työttömyys kuluvaan vuoden aikana hieman lisääntynyt mm. Pohjanmaalla ja Pirkanmaalla, vastaavasti taas Etelä-Pohjanmaalla vähentynyt. Pohjanmaan työllisyysaste on kuitenkin erittäin hyvä, liki 75 % ja selvästi Manner-Suomen paras.

Maakuntien väliset erot nousevat esiin koulutustasossa, sillä Etelä- Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla on selkeästi vähemmän korkeasti koulutettuja verrattuna muihin toimialueen maakuntiin. Jyväskylä, Tampere ja Vaasa korkeakoulukaupunkeina nostavat muiden maakuntien korkeasti koulutettujen osuutta. Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuus on maakunnista korkein Pohjanmaalla, 8,1 % ja alhaisin Etelä-Pohjanmaalla, 6,3 %. Nuorisotyöttömyyden 15–24 v osalta maakuntien väliset erot ovat hyvin suuret, Pohjanmaalla huolimatta suhteellisen suuresta koulutuksen ulkopuolelle olevien prosentista alhaisin eli 10,7 % ja Keski-Suomessa korkein ollen 23,5 % eli miltei joka neljäs nuori on työtön, Pirkanmaalla noin joka viides. Valtakunnallisesti paras tilanne on Pohjanmaalla ja Uudellamaalla. Ruotsinkielisellä rannikkoseudulla työttömyysluvut ovat jatkuvasti muuta maata alhaisempia. Ra-

kennetyttömyys on valtakunnallisesti alhaisinta Pohjanmaan maakunnissa; haastavin tilanne on Keski-Suomessa. Työkyvyttömyyseläkkeiden saajien määrä on pienin valtakunnallisesti Pohjanmaalla ja Pirkanmaalla, suurin määrä on Kainuussa ja Savossa. Haastavin huoltosuhde on Keski-Pohjanmaalla. Se on myös toimialueen velkaantunein maakunta muiden maakuntien ollessa lähellä maan keskitasoa

Toimialueen viidessä sairaanhoitopiirissä erikoissairaanhoidon hoitoon pääsyssä on puutteita, samoin terveyskeskuksien hoitoon pääsyssä. Henkilöstöresurssien riittämättömyyttä koskevien kanteluiden määrän ennustetaan lisääntyvän. Yksityinen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotanto tulee maakuntauudistuksen toteutuessa entisestään lisääntymään. Ympäristöterveydenhuollosta vastaa 14 yhteistoiminta-alueita. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta on yleisesti ottaen tehostunut uusien valvontaeläinlääkäreiden myötä, joskin ruotsinkielisellä rannikolla on kuitenkin resursivajausta.

Työpaikkatapaturmien määrä on pysynyt aika vakiona. Huolestuttavaa on liian vähäisistä henkilöresursseista johtuva henkilöstön kuormittuminen. Tämä on seurausta kuntien ja yksityisen sektorin heikosta taloudellisesta tilanteesta. Kosteus- ja homevaurioiden suuri määrä ja niiden vaikutukset terveyteen on toinen merkittävä ongelma.

Turvallisuusympäristön muutos on huomioitu kokonaisturvallisuuden yhteistoiminnassa ja yhteistoiminta niin kuntien, viranomaisten kuin muiden toimijoiden kanssa on tiivistynyt entisestään. Kuntien/kuntayhtymien, viranomaisien, elinkeinoelämän ja kolmannen sektorin varautumisen ja valmiussuunnittelun sekä hyvinvointi ja turvallisuussuunnittelun yhteensovittamista on tehostettu. Laajamittaisen maahan-tulon moninaisen problematiikan lisäksi haasteena on väestön, erityisesti nuorten miesten

ja maahanmuuttajien syrjäytyminen, alkoholin- ja päihteiden liikakäyttö ja huumeiden tarjonnan ja kysynnän lisääntyminen, mikä näkyy kaikkien viranomaisten toiminnassa mm. väkivaltarikosten liikenneturvallisuuden ja palokuolemien ja tapaturmien taustalla. Ajoterveys on heikentynyt, avopalvelut ovat lisääntyneet, iäkkäiden kotona asuvien sekä eri ammattiryhmien turvallisuus on heikentynyt. Myös sääääri-ilmiot ovat uusi haaste. Laajamittaisen maahan-tulon ja tiukan taloudellisen tilanteen myötä yleinen asenneilmasto on koventunut. Populismi nostaa päätään globaalisti ja myös Suomessa. Ekstremismi on arkipäiväistynyt ja tullut ilmiönä lähelle. Myös kyberuhat ovat arkipäiväistyneet ja yksittäisenä asiana Pyhäjoen ydinvoimala ja toisaalta myös tuulivoiman sijoittaminen lähelle asutusta herättää ristiriitaisia tuntemuksia. LSSAVIn tuulivoimaverkosto pyrkiikin vaikuttamaan tuulivoiman kokonaisvaltaisen ja ennakoivan suunnitteluotteen vahvistamiseen. Kansalaisten hyvinvointi ja turvallisuudentunne on heikentynyt. Yksilön hyvinvoinnin näkökulmasta erityisen ongelmallisia ovat viranomaistoiminnan pirstaleisuus ja tiedonvaihdon esteet, yksilön edun sitä vaatiessa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella on useita hyvinvointia, kasvua ja työllisyyttä generoivia kansainvälisiä osaamiskeskitymiä. Alueen elinvoimaa kuvaa teollisuuden jalostusarvo, joka on Pohjanmaalla 9430 €/asukas, maan keskiarvon ollessa 5337 €/asukas. Myös Keski-Suomessa (6319 €/as) ja Pirkanmaalla (5638 €/asukas) jalostusarvo oli valtakunnallista keskiarvoa parempi ja kasvanut, sen sijaan Etelä-Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla hieman sen alapuolella. Mitattaessa bruttokansantuotetta per asukas, tulokset ovat samansuuntaiset. Pohjanmaan BKT/asukas on maan kolmanneksi paras, 102,7 (koko maa 100), Uudenmaan ja Ahvenanmaan jälkeen. Heikoin bkt/ asukas on Etelä-Pohjanmaalla, 80,1. Orastavia kasvun merkkejä on, vaikkakin

investoinnit ovat vielä vähäisiä. Äänekosken tehdas on vaikuttanut positiivisesti Keski-Suomen lisäksi myös muihin maakuntiin. Toimialueen maakunnista Pohjanmaan kehitysnäkymät ovat edelleen parhaat. Vaasan aloitteellisuudesta syntynyt TESLA-hanke on jo vaikuttanut positiivisesti maakuntien väliseen yhteistyöhön sitä edelleen tiivistäen. Elinkeinoelämältään vahvalla ja monipuolisella toimialueella myös lupahallintoon vireille tulevien asioiden määrä on nousujohteinen.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueelle on alkutuotannolla edelleen vahva jalansija. Alueelle keskittyy merkittävä osa maamme sika-, broiler- ja turkiselinkeinosta. Pienten elintarvikealan yritysten lisäksi alueella sijaitsee monta suurta teurastamoja ja liha-alan laitosta, joilla on laajaa vientitoimintaa ulkomaille. Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan alueella sijaitsee n. 90 % Suomen turkistarhoista, jotka jalostavat eläinperäisiä sivutuotteita arvokkaiksi vientituotteiksi. Vaatimukset elintarvikeketjun turvallisuuteen ja toimintaan liittyvät ovat suuret. Valvonnan ohella keskeisiä ovat elintarvikeketjun toimijoiden oma riskienhallinta ja omavalvonnan kehittäminen, koko ketjun kattava jäljitettävyys ja kuluttajan kannalta riittävät elintarvikkeiden pakkausmerkinnät. Ajankohtaisia ovat eläinsuojelulain uudistus ja siihen liittyvät täydentävien ehtojen valvonnan muutokset. Afrikkalaisen sikaruton ilmeneminen Virossa on lisännyt tarvetta ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin ja eläintautivalmiuden ylläpitoon ja parantamiseen koko Suomessa. Yksikin afrikkalaisen sikaruton tautitapaus lopettaisi kaiken suomalaisen sianlihan viennin, joka on juuri saatu aloitettua mm. Kiinaan. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston tilavalvonta- ja lupafoorumi yhteensovittaa valvonnan ja elinkeinon näkemyksiä ennaltaehkäisevässä tarkoituksessa. Tuulivoimaverkosto on syntynyt kansalaisten huolen pohjalta ja yhdistää niin kansalaiset, viranomaiset kuin tutkijat yhteisen asiaan.

laisten huolen pohjalta ja yhdistää niin kansalaiset, viranomaiset kuin tutkijat yhteisen asiaan ääreen tavoitteena ennakoiva ja eri näkökulmat varhaisessa vaiheessa entistä paremmin huomioiva toiminta.

Ympäristönsuojelulain ja -asetuksen muutos on vaikuttanut lupa-asioiden käsittelynsä osan luvituksesta siirtyessä kuntien tehtäväksi. Sähköisen lupajärjestelmän käyttöönoton myötä lupaprosessi sujuvoituu sekä informaatio-ohjauksen että ennakkoneuvottelujen tarve ja määrä kasvavat. Luontoon ja luonnonvarojen hyväksikäyttöön tukeutuvien elinkeinon määrä lisääntyy, erityisesti turvetuotantohankkeiden määrä alueella on suuri. Alkutuotantovaltaisella alueella on paljon eläinsuojien ympäristölupia vireillä. Myös jätehuollon hankkeita on runsaasti.

2. LSSAVIN VISIO JA TOIMINTA-AJATUS JA ARVOT

VISIOMME on toimia edistyksellisesti, tuottavasti, tehokkaasti, kannattavasti ja järkevästi. Seitsemän toimintavuoden aikana vuonna 2010 asetettu tavoite onkin saavutettu. Tämä on edellyttänyt vahvaa ja näkemyksellistä johtamista, sitä tukevan ohjausjärjestelmän jatkuvaa kehittämistä ja määrätietoista työtä koko organisaation sitoututtamiseksi työskentelymään yhteisten tavoitteiden eteen.

MISSIONME on kansalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Vuonna 2017 jatkamme asiakaslähtöisen, ennakoivan ja informaatio-ohjaavan poikkihallinnollisen, entistä sähköisemmän toimintakulttuurin kehittämistyötä, vielä aiempaa tiiviimmin yhdessä muiden aluehallintovirastojen kanssa.

Asiakaslähtöinen, poikkihallinnollinen vastuualueiden rajat ylittävä ja yhteistoimintaa painottava toiminnan kehittäminen vaatii jatkuvaa, johdettua kehitystyötä kaikilla tasoilla

osana vastuualueiden arkea. Muutosjohtaminen jatkuu viraston toiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden kasvattamiseksi. Kokonaisvaltaisen ajattelun myötä vastuualueiden yhteistyö tiivistyy, henkilökunnan osaaminen monipuolistuu ja asiakaslähtöinen toiminta vahvistuu. Toiminnassa painotetaan ennakoivaa ohjausta ja vuorovaikutteista valvontaa, ns. perinteisen valvontakulttuurin rinnalla sekä joustavia, sujuvia informaatio-ohjaavia asiakasprosesseja, esimerkiksi lupahallinnossa. Suomi 100-vuoden teeman, YHDESSÄ, hengen mukaisesti vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja yhdessä kehittämistä. Positiivinen uteliaisuus ja innostuneisuus ja uusien toimintamallien ennakkoluulotonkin kokeileminen on kannustettavaa. Viestinnän rooli on tärkeä.

ARVOMME ovat avoimuus, laadukkuus, palveluhenkisyys, asiakaslähtöisyys ja oikeudenmukaisuus. Viraston vision ja mission eteenpäin vieminen edellyttää koko henkilöstön sitoutumista yhdessä sovittuihin arvoihin, niin kansalaisten palvelussa kuin oman työyhteisön sisällä. Johdon tehtävänä on näyttää suuntaa, mahdollistaa ja varmistaa se, että viraston henkilöstöllä on parhaat mahdolliset edellytykset työnsä tekemiseen ja yhteisesti asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Vastuualuejohtajat ja esimiehet vievät sitä entistä valmentavammalla johtamisellaan ja esimerkillään eteenpäin. Henkilöstö kokonaisuudessaan vastaa arvojen viemisestä käytäntöön. Vahva yhteisöllisyys vahvistaa arvojen mukaista toimintaa.

LSSAVIn henkilöstöllä on hyvät edellytykset jatkaa eläkeiän saavuttamiseen jälkeen hyvinvoinnista ja arvostettuina työyhteisön jäseninä. Viraston on koko ajan varmistettava osaamisen ja hiljaisen tiedon siirto. Nuoremman polven tulee olla kasvamassa vanhemman polven rinnalla vaativiin asiantuntijatehtäviin. Kireänkin talouden aikana on pystyttävä huolehtimaan henkilöstön työhyvinvoinnista, osaamisen taustasta, uralla kehittymisestä ja jatkuvuudesta.

Tämän vuoksi esimerkiksi käynnissä olevan rakenteellisten muutosten vaikutuksia on seurattava tarkasti. LSSAVIn AVI-akatemia on muutosjohtamisohjelma, jossa keskitytään uuden työn ja uudenlaisen työympäristön mukanaan tuomiin uusiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin.

Hallitusohjelma tukee vahvasti LSSAVIn toimintakulttuuria, kokeilevaa ja rohkeaa suuntaanäyttävää ja innovatiivista toiminnallista otetta. AVIn ja ELY-keskusten yhteinen strategia-asiakirja mahdollistaa LSSAVIn toimintakulttuurin mukaisen toiminnallisen filosofian ja ohjaa toimintaa erinomaisesti.

3. LSSAVIN TULOSOHJAUS JA STRATEGI- NEN SUUNNITTELU

Valtion tulosoajauksen keskeisimpiä suunnitelmia ovat hallitusohjelmakausittain laadittava strategia-asiakirja, eduskunnan päättämä talousarvio ja vuosittain tarkennettavat tulosopimukset. Tulosneuvotteluissa luodaan vuosittain katsaus tavoitteiden toteutumiseen ja tilinpäätös todentaa tuloksen. Tulosoajausprosessia on uudistettu keveämpään ja dialogisempaan suuntaan ja työ jatkuu osana käynnissä olevaa rakenteellista uudistusta.

Toiminta- ja taloussuunnitelma on viraston oma asiakirja, jossa kuvataan viraston suunnitelma tulostavoitteiden saavuttamiseksi. Se muodostaa osaltaan vuotuisten eri tasolla käytävien kehityskeskustelujen perustan, jolloin käydään läpi vastuualueiden ja edelleen yksittäisten työntekijöiden työtehtävistä suoriutumista ja työhyvinvointia. Toiminta- ja taloussuunnitelma laaditaan strategisen tulossopimuksen valmistuttua.

Vuoden 2017 osalta strategisen tulossopimuksen tavoitteet ovat selkeät ja virastolle vuodelle 2017 sovitut henkilötyövuosikehykset (150) riittävät. Tulotavoite on suhteellisen kova ja tavoitteiden toteutuminen edellyttää, että

arvioitu tulokertymä saavutetaan. Aluehallintoviraston kehysmääräraha vuodelle 2017 on 7 396 000 euroa ja siirtyvä erä 445 352 €. Lisäksi virastolle korvataan 201 000 € ympäristölupatulojen osalta budjetoidun ja toteuman välinen erotus. Arvioitu tulokertymä on 2 855 000 euroa. Kokonaiskehys on 10 897 352 €.

LSSAVn sisäinen tavoitteiden toteutumisen seuranta tapahtuu ns. kvartaalikatsausten, ml. tulokertymän seuranta kautta sekä kuukausittaisen htv- ja talousseurannan kautta. LSSAVn strategisen suunnittelun vuosikello määrittää viraston johtamista tukevan raportoinnin vuosisyklin.

Vuonna 2017 kvartaalikatsausten määräajat ovat seuraavat:

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2/2017: Viraston toiminnan painopisteet vuodelle 2017

Kvartaalikatsaus I, dl 24.5.2017

Kvartaalikatsaus II, dl 29.9.2017

Kvartaalikatsaus III ja erillinen talustilannekatsaus, dl 17.11.2017

Johtoryhmän kokoukset pidetään kerran kuukaudessa. YT-toimikunta kokoontuu joka toinen kuukausi. Johtoryhmän toimintaa kehitetään vuonna 2017.

Johtoryhmä kokoontuu pääosin Vaasassa, mutta myös Tampereella ja Jyväskylässä. Henkilöstöinfo pidetään 2-3 kertaa vuodessa, Tampereella ja Jyväskylässä ainakin johtoryhmän kokoontumisen yhteydessä. Tämän lisäksi järjestetään teemakohtaisia vuorovaikutteisia henkilöstösesioita mm. AVI-akatemiaan liittyen. Viraston strategiapäivät järjestetään neljä kertaa vuodessa koko esimieskunnalle, joko kokonaisina päivinä tai iltapäivän kestävinä nk. strategiasessioina. Virasto osallistuu aktiivisesti niin fyysisesti kuin virtuaalisesti uuden

viraston kehittämistyöhön, muotoina esimiestapaamiset, ATOMI-verkostot, toimeenpanohankkeen työryhmät verkostoineen sekä valtakunnalliset ryhmät.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston strategisen tulossopimuksen ALUEELLISET PAINOPISTEET noudattavat strategia-asiakirjan linjauksia ja ovat seuraavat:

Kokonaisturvallisuustyön jatkaminen yhdessä kuntien, viranomaisten, kolmannen sektorin ja elinkeinoelämän kanssa

Painopisteenä ovat:

1) viranomaisten, kuntien ja muiden toimijoiden varautumisen ja valmiussuunnittelun sekä poikkihallinnollisen, ennaltaehkäisevän hyvinvointi- ja turvallisuussuunnittelun kehittäminen, painopisteenä elämänhallinnan vahvistaminen, varhaisen puuttumisen edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen.

LSSAVI jatkaa kokonaisturvallisuusstrategiaan perustuvaa kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaa vuosien 2017–2018 toimintasuunnitelman mukaisesti. Näiden kahden vuoden aikana tärkeää on tiivis yhteistoiminta uusien syntyvien maakuntien ja tulevaisuuden kuntien kanssa sekä olemassa olevien hyvien käytäntöjen huomiointi maakuntauudistuksen valmistelussa.

2) sähköisen siviiliyhteiskunnan tilannekuvan kehittäminen.

LSSAVI jatkaa vuonna 2017 tilannekuvatoiminnan kehittämistyötä osana valmiusharjoituksia. PIRKKA 2017 valmiusharjoitus tehdään yhteistyössä ja yhtäaikaaisesti ESAVIN HÄME17 ja Panssariprikaatin oman harjoituksen kanssa.

3) laajamittaisen maahantulon osalta yhteistoiminnan ja toimintamallien kehittäminen.

LSSAVI jatkaa vuoden 2015 syksyllä käynnistävien tilannekuvabriefien pitämistä noin kerran kuukaudessa. Keväällä 2017 briefit ovat 19.1, 16.2, 16.3, 27.4 ja 18.5. Kesän ja syksyn aika-taulu vahvistetaan myöhemmin. Briefit pidetään yhtäaikaaisesti Pohjanmaiden osalta Vaasassa, Keski-Suomessa Jyväskylässä ja Pirkanmaalla Tampereella aluetoimistojen tiloissa TUVE-yhteyksin. Briefien lisäksi on perustettu viranomaisten ennakointimiimi, joka kutsutaan kokoon erityisteemojen osalta harvemmin. Laajamittainen maahantulo ja kotoutuminen on kokonaisturvallisuuden yhteistoiminnan läpileikkaava teema kaikkien verkostojen osalta. Ennakoiva tilannekuvatoiminta parantaa reagoitiherkkyttä ja antaa osaltaan perustan yhteistoiminnan ja toimintamallien, joskus hyvin nopeallekin käyttöönotolle koko toimialueella tai sen osissa, tilanteen niin vaatiessa.

4) yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta testaavien valmiusharjoitusten kehittäminen.

LSSAVI jatkaa yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta testaavien valmiusharjoitusten kehittämistä kokonaisturvallisuusallustalla. LSSAVI vastaa AVI:n kanssa yhdessä sovitun mukaisesti yhteisen valtakunnallisen alueellisia valmiusharjoituksia koskevan konseptin valmistelusta yhdessä muiden aluehallintovirastojen, ministeriöiden ja pelastusopiston kanssa lokaan 2017 loppuun mennessä. Kunkin harjoituksen opit kerätään osallistavien menetelmin ja kutakin harjoitusta observoi erityinen kutsujoukko. Kansalaisten rooli arvioinnissa mm. kansalaisraatien kautta on tärkeä.

Vuosien 2017-2018 aikana tärkeää on tiivis yhteistoiminta uusien syntyvien maakuntien ja tulevaisuuden kuntien kanssa ja olemassa olevien hyvien käytäntöjen huomiointi maakuntauudistuksen valmistelussa myös tältä osin.

Asiakaslähtöisen ja vuorovaikutteisen, ennakoivan ja informaatio-ohjaavan, ratkaisuhakuisen ja poikkihallinnollisen yhteistyön toimintakulttuurin vahvistaminen kaikessa toiminnassa

LSSAVI:ssa painopisteenä on erityisesti vaikuttavan ja vuorovaikutteisen valvonnan kehittäminen, vuorovaikutteisen lupahallinnon, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, erityisesti lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kansalaisten ja juridisten henkilöiden oikeusturvan parantaminen.

Toiminnan digitalisointi

Viraston sisäinen ja ulkoinen poikkihallinnollinen yhteistoiminta sekä kehittämistyö on intensiivistä. Huomiota kiinnitetään erityisesti asiakaslähtöisen, ennakoivan ja vuorovaikutteisen valvonnan ja informaatio-ohjauksen sekä sektorirajat ylittävän horisontaalisen toiminnan ja sitä tukevan digitalisaation edistämiseen.

Erityisesti painopisteenä on älykkään valvonnan, hyvinvointi- ja turvallisuussuunnittelun ja johtamisen ja viraston sähköisen osaamisen kehittäminen. Työ tapahtuu niin vastuualueilla, osana LSSAVI:n sisäistä vastuualueiden välistä yhteistyötä ja osana LSSAVI:n laajaa viranomais- ja muuta yhteistoimintaa. Uudet, syntyvät oivallukset jalostetaan eteenpäin ja saataan osaksi aluehallintovirastojen yhteistä ATOMI-kehittämishanketta. Sähköisten palveluiden kehittämisen osalta LSSAVI osallistuu aluehallintovirastojen ATOMI-hankkeen Digitaalisaatiokokonaisuuden mukaisiin sähköistämishankkeisiin.

TAVOITTEET OVAT:

Alueellisten oppimis-
yhteisöjen turvalli-
suusverkostojen ko-
koaminen

Aluehallintovirastot kokoavat alueelliset turvallisuusverkostot, jotka edistävät varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä toisen asteen oppilaitosten turvallisuutta, ja toimivat tiedontuottajina OPH:n valtakunnalliselle verkostolle. Tavoite vuodelle 2017: Alueellinen turvallisuusverkosto on perustettu ja toimii aktiivisesti. Turvallisuusverkostojen toiminta on laaditun toimintasuunnitelman mukaista. Toimintasuunnitelma päivitetään vuoden 2017 aikana. Kehitetään aluehallintoverkostojen turvallisuusverkostojen toimintaa ja jalkauttamista.

LSSAVI:ssa on tehty työtä oppilaitosturvallisuuden eteen vuodesta 2012 osana kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaa. LSSAVIn toimialueella toimintaa ulotetaan koskemaan myös kolmatta astetta. Teema on sisältynyt Keski15 -valmiusharjoitukseen ja PohjaBotten16 harjoitukseen. Nuoret ovat olleet suunnittelussa mukana.

Oppilaitosturvallisuus on yksi kokonaisturvallisuuden vuosien 2017–2018 toimintaohjelman kärkiteemoista. Toimintasuunnitelma päivitetään osana tätä työtä, ja se linkittyy tiiviisti LSSAVIn toiseen kärkiteemaan eli syrjäytymiseen ehkäisyyn ja varhaisen tuen toimintamallin kehittämiseen. Teema on saatettu osaksi kansallista rikosentorjuntaohjelmaa, jonka laatimisesta vastasi rikosentorjuntaneuvosto. LSSAVI edustaa neuvostossa aluehallintovirastoja. Työ jatkuu myös tältä osin vuonna 2017

Monialaisen hyvin-
vointiryhmän toiminta

Hyvinvointiryhmä seuraa ja arvioi määrittelemänsä kohde/ikäryhmän väestön elinoloja sekä arvioi niiden pohjalta kohderyhmän tilannetta alueellisen päätöksenteon ja ohjauksen tueksi. Hyvinvointityöryhmät tuli olla perustettu jokaiseen AVI:oon 2016 vuoden aikana ja työryhmän toimintasuunnitelmien valmiit. Aluehallintovirastot saivat vuonna 2016 itse määritellä hyvinvointityöryhmän laajuuden ja toimintatavan.

LSSAVI:ssa toimii alueellinen hyvinvointifoorumi ja sen alaiset teemaryhmät ja -verkostot. Työ on osa kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaa. Työ on suunnitelmallista ja koordinoitua. Työ yhteensovitetaan strategisen tulossopimuksen tavoitteen kanssa ja maakuntauudistuksen ml. tulevaisuuden kuntien suunnittelun kanssa.

Maahanmuuttoon liit-
tyvät tavoitteet

Aluehallintovirastot sovittavat yhteen, yhteistoiminnassa ELY-keskusten ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa, maahanmuuton hallintaan liittyviä asioita.

AVIt tuottavat yhteistoiminnassa ELY-keskusten ja muiden alueellisten yhteistoimintaosapuolten kanssa tarkoituksenmukaista poik-kihallinnollista maahanmuuton tilannekuvaa oman koordinaationsa tueksi. Tilannekuvaa voivat hyödyntää alueen muut toimijat ennakoinnissa ja strategiavalmistelussa.

LSSAVI:ssa tilannekuvatoiminta on kuvattu edellä. Virasto tekee tiivistä yhteistyötä Migrin, alueen viranomaisten, keskuskuntien, kolmannen sektorin ja osan vastaanottokeskuksesta kanssa. Maahanmuuttopäälliköt ELY-keskuksissa ovat tärkeitä yhteistyökumppanit. Pohjanmaiden osalta ELY-keskusten maahanmuuton yhteistyöryhmän työ on yhteensovitettu

Pohjanmaan maakunnallisen valmiustoimikunnan kanssa. Pirkanmaan ja Keski-Suomen alueellisessa yhteistyöryhmässä LSSAVI on jäsenenä. Moninainen työ laajamittaiseen maahanmuuttoon liittyen osana viraston toimintaa ja erityisesti kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaa jatkuu. Myös tämän teeman osalta LSSAVI osallistuu tiiviisti rakenneuudistuksen valmisteluun.

Aluehallinnon turvallisuusstrategia

Aluehallintovirastot laativat yhteisen aluehallinnon turvallisuusstrategian (laaja turvallisuus, kokonaisturvallisuus sekä sisäinen turvallisuus), laativat sille toteutussuunnitelman sekä käynnistävät yhteistoiminnassa sen toteutuksen. Työn pohjana toimii valmistuva valtakunnallinen turvallisuusstrategia.

LSSAVI on laatinut kokonaisturvallisuusstrategian vuonna 2012 ja koordinoanut kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaa siitä lähtien. Kaikkien ryhmien kokoonpanot päivitetään vuosittain. Vuonna 2017 toiminta jatkuu päivitetyn toimintasuunnitelman mukaisesti, valtakunnallinen ja alueellinen strategiatyö huomioiden. LSSAVI osallistuu aktiivisesti niin sisäisen turvallisuuden strategian kuin myös yhteiskunnan turvallisuusstrategian valmisteluun. Sisäisen turvallisuuden strategian on tavoitteena valmistua 26.4.2017 mennessä, jonka jälkeen käynnistyy aluehallintovirastojen yhteisen turvallisuusstrategian laatimistyö maakuntaudistuksen linjaukset huomioiden.

Alueelliset valmiusharjoitukset

Aluehallintovirastot laativat yhteisen valtakunnallisen alueellisia valmiusharjoituksia koskevan konseptin yhteistoiminnassa ohjaavien ministeriöiden sekä Pelastusopiston kanssa loka-kuun 2017 loppuun mennessä.

LSSAVI on toiminut edelläkävijänä alueellista kokonaisturvallisuutta testaavien valmiusharjoitusten toteuttamisessa ja sähköisen siviiliyhteiskunnan tilannekuvatoiminnan kehittämisessä. Konseptia on levitetty mm. observointiohjelman kautta laajasti. LSSAVI osallistuu alueellisia valmiusharjoituksia koskevan konseptin kehitykseen aktiivisesti.

Peruspalvelujen arviointi

Peruspalvelujen vuotta 2016 koskeva alueellinen raportti on tuotettu ja julkaistu uuden prosessin mukaisesti 31.5.2016 mennessä Patiossa. Vuonna 2017 peruspalvelujen arviointi ei ole tulostavoitteena.

LSSAVI toimii peruspalvelujen arvioinnissa aktiivisesti yhteisten tavoitteiden mukaisesti osallistuen kolmen edustajan voimin peruspalvelujen arvioinnin koordinaatioryhmän työskentelyyn ja arvioinnin kehittämistyöhön.

Uusi tavoite: Uuteen valtion lupa- ja valvontavirastoon koottavien ympäristötoimintojen ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin välisen yhteistyön tiivistäminen ja systematisointi

Aluehallintovirastot, ELY-keskukset ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes tiivistävät ja systematisoivat viranomaisyhteistyötä erityisesti ympäristö, kemikaaliturvallisuus ja kaivosviranomaisia koskevissa lupa- ja valvonta-asioissa.

LSSAVI osallistuu aktiivisesti tulostavoitteen toteuttamiseen osana uuden lupa- ja valvontaviraston suunnittelua.

Uusi tavoite: Varhaiskasvatuksen henkilöstön ja opettajien täydennyskoulutuksen uudistaminen

Aluehallintovirasto uudistaa osaltaan varhaiskasvatuksen henkilöstön ja opettajien täydennyskoulutusta osana uudistuvaa varhaiskasvatusta, perusopetusta ja toisen asteen koulutusta sekä tukee siihen tähtäävien alueellisten kehittämisverkostojen muotoutumista ja vahvistumista.

Opetus- ja kulttuuritoimen vastualueet määrittelevät tavoitteelle mittarin vuoden 2017 aikanaan ja mittari otetaan käyttöön vuodesta 2018 lähtien.

Aluehallintovirastot osallistuvat varhaiskasvatuksen valvonnan ja yksityisen toiminnan ilmoitus- ja rekisterimenettelyn kehittämiseen.

LSSAVI osallistuu aktiivisesti tulostavoitteen toteuttamiseen jatkossa sovittavalla tavalla.

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVI- RASTON ERILLISTAVOITTEET:

Elinikäinen ohjaus (ruotsinkielisen sivistystoimen yksikkö)

Monikanavaisten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen kehittämistyön tukeminen ja palvelujen saatavuuden turvaaminen valtakunnallisten strategisten linjauksien mukaisesti sekä osana valtakunnallisesti rakennettavia palveluja

Ohjauksen laadun edistäminen, ohjausosaamisen kehittäminen ja tarpeiden välittäminen koulutusta järjestäville tahoille, sekä urasuunnittelutaitojen kehittäminen.

Työ jatkuu suunnitellusti vuonna 2017.

Tietovarannon visualisointi

Vuosittaisen, kokomaan kattavan nuorisoi-
toimialan tietovarannon kokoaminen, käsit-
tely, visualisointi ja julkaiseminen. Julkaisu val-
mis 12/2017.

Visualisoinnin mahdollisuuksien kartoittami-
nen muilla kulttuuritoimen aloilla. Loppura-
portti valmis ja luovutettu OKM:lle 12/2017.

Ohjauksen laadun edistäminen, ohjausosaami-
sen kehittäminen ja tarpeiden välittäminen
koulutusta järjestäville tahoille, sekä urasuun-
nittelutaitojen kehittäminen

Työ on käynnistynyt ja eteen suunnitellusti.

4. LSSAVIN TOIMINTAKULTTUURI 2017 JA PRIORISOIDUT KEHITTÄMISTOIMET

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto jatkaa vuonna 2017 asiakaslähtöisen toimintakulttuurin ja uusien työn muotojen edistämistä. Kehittämistyössä huomioidaan valtakunnallisesti käynnissä oleva aluehallintovirastojen yhteinen kehittämistyö ja toisaalta nostetaan LSSAVin monivuotinen kehittämistyö entistä paremmin valtakunnalliseen tietoisuuteen. Tämä tapahtuu niin uuden viraston toimeenpanohankkeen kuin ATOMIn teemaryhmien kautta. Asiakaslähtöinen, informaatio-ohjaava, ennakkoiva ja ratkaisuhakuinen toimintakulttuuri edellyttää vankkaa toimintaympäristön tunte-
musta ja kokonaisvaltaista näkemystä. Virasto varautuu muutokseen seuraamalla aktiivisesti megatrendejä ja heikkoja signaaleja ja vaikuttamalla aktiivisesti niin lainsäädäntötyöhön kuin rakenteelliseen muutokseen liittyvään valmistelutyöhön.

Vaikuttava toimintakulttuuri nojaa viiteen peruspilariin:

- Asiakaslähtöisyys ja kumppanuus
- Ennakoiva, poikkihallinnollinen, innovoiva ja kokeileva, ratkaisuhakuinen toiminta ja sitä tukeva digitaalisatio
- Vuorovaikutteinen ja ennakoiva valvonta ja Informaatio-ohjaus
- Yhteistoiminta ja yhteensovittaminen
- Tiedolla johtaminen

Henkilöstöä kannustetaan ideoimaan ja kokeilemaan uusia työtapoja ja toimintamalleja viraston innovaatiokulttuurin mukaisesti. Alustana toimivat niin erilaisten poikkihallinnolliset teemaryhmämme ja verkostomme kuin LSSA-VIn AVI-akatemia. Uudistuminen edellyttää yhteisiä eri näkökulmat ja erilaiset ihmiset yhdistäviä alustoja, avoimuutta, vahvaa yhteisöllisyyttä ja hyvää ja turvallista toimintakulttuuria – arvojemme noudattamista käytännössä. Uudistustyö on johdettua. Sen tulokset hyödyntävät parhaimmillaan AVIn yhteistä kehittämissi-työtä kohti uutta virastoa ja yhteistyötahojamme uusien rakenteiden luomisessa.

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVI- RASTON SISÄINEN, POIKKIHALLINNOLLINEN KEHITTÄMISTYÖ

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on vahvistanut sisäistä, poikkihallinnollista kehittämistyötä lokakuusta 2015 lähtien. Työ jatkuu vuonna 2017- teemat ja tavoitteet päivitetään.

Kullakin teemalle on vastuuhenkilö sekä kehittämissi-ryhmä ja toimintasuunnitelma aikatauluineen. Työtä johtaa kehitys- ja strategiapäällikkö kooten teemojen vastuuhenkilöt koolle säännöllisesti.

Huomioitavaa on, että monien teemojen osalta on olemassa vahvaa poikkihallinnollista yhteis-työtä sekä sisäisten että ulkoisten sidosryh-

mien kanssa. Esimerkkinä tästä on kokonaistur-
vallisuuden yhteistoimintakokonaisuus sekä ti-
lavalvonta- ja lupafoorumi ja tuulivoimaver-
kosto. Tässä työssä on keskitytty erityisesti si-
säisen yhteistoiminnan kehittämiseen, joka
edelleen tukee jo viraston olemassa olevaa
vahvaa poikkihallinnollista toimintaa, uusia
avauksia unohtamatta.

TEEMAT JA PUHEENJOHTAJAT

Teema1: Asiakasläh- töinen ennakoiva, valvonnallinen yhteis- työ

Puheenjohtaja: POL, johtaja

Osallistuvat vastuualueet: POL, TS, Pel. ja var.

Kuvaus: Toimintaympäristön analysointi, val-
vontakokonaisuuden ennakoiva suunnittelu,
valvontakäyntien suunnittelu ja toteutus, ra-
portointi ja seuranta

*Alateema: Mobiilivalvontapilotti (linkitetty
ATOMiin)*

Puheenjohtaja: POL Kalle Tervo

Osallistuvat vastuualueet: POL (ympäristöter-
veydenhuolto, alkoholihallinto), TS

Kuvaus: Tavoitteena on pilotoida käytännössä
mobiilivalvontaa aina työnhajauksesta ja tar-
kastuskäynnin suunnittelusta seurantaan ja ra-
portointiin ml. omavalvonnan tuki. Osa sähköi-
sen valvonnan digiloikkahanke-esitystä. LSSAVI
on valtakunnallisen hankkeen pilottiorganisaatio.

Teema2:Asiakasläh- töinen viestintä – työ- suojeluvalvonnan nä- kemyksen hyödyntä- minen AVIn eri tilai- suuksissa

Puheenjohtaja: TS Arto Teronen

Osallistuvat vastualueet: POL, OKT, Ruotsinkielinen opetustoimi, Pel. ja var. Lisäksi viestintäyksikön edustus.

Kuvaus: Työsuojelun näkemyksen ja viestinnällisen osaamisen hyödyntäminen eri vastualueilla. Yhteisten teemojen määrittely, sopiminen viestinnän kokonaisuudesta ja yhteistyömuodoista, toimenpiteiden suunnittelu.

Teema 3: Valmiusharjoitusyhteistyö (LSSAVIn sisällä)

(Linkittyy strategisen tulossopimuksen tavoitteeseen alueellinen valmiusharjoituskonseptin kehittäminen)

Puheenjohtaja: Pel. ja var, Tarja Wiikinkoski

Osallistuvat vastualueet: Kaikki

Kuvaus: Osallistuminen valmiusharjoituksiin sekä muihin mahdollisiin harjoituksiin sekä tilannekuvatoimintoihin. Yhteistyön mallinnus ja kehittäminen.

Teema 4: Lasten ja nuorten (oppilaiden ja opiskelijoiden) osallisuus ja hyvinvointi

Puheenjohtaja: Ruotsinkielinen opetustoimi Marianne West-Ståhl

Osallistuvat vastualueet: OKT, ruotsinkielinen opetustoimi, POL, TS.

Huomioitavaa: Kokonaisturvallisuuden yhteistoiminta/ alueellinen hyvinvointifoorumi sekä sen alaiset vertikaalinen lasten ja nuorten hyvinvointi ja turvallisuus -verkosto sekä horisontaaliset työryhmät.

Kuvaus: Tehtävänä on kuvata LSSAVIn nykytehtävien lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseksi työnmuotoineen ja yhteistyöverkostoineen, hahmottaa keskeiset yhteiset kehittämiskokonaisuudet, laatia toimenpidesuunnitelma sisältäen yhteiset täydennyskoulutustapahtumat ja muu informaatio-ohjaus sekä mahdolliset tutkimus- ja lainsäädännölliset aloitteet.

Teema 5: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen – sisäinen, poikkihallinnollinen yhteistyö

Puheenjohtajat: OKT, Ismo Myllyaho ja POL, Juha Mieskolainen

Osallistuvat vastualueet: OKT, Ruotsinkielinen opetustoimi, POL, TS.

Huomioitavaa: Kokonaisturvallisuuden yhteistoiminta/ alueellinen hyvinvointifoorumi sekä sen alaiset vertikaaliset ikäryhmittäin muodostetut verkostot sekä horisontaalinen Terveyden edistämisen työryhmä, jossa on sama puheenjohtajisto.

Kuvaus: Terveyden edistämisen kokonaisuuteen kuuluvat ennaltaehkäisevä päihdetyö (sisältäen alkoholin, huumeet ja tupakan) sekä entistä vahvemmin liikunnan edistäminen sekä osallisuuden vahvistaminen. LSSAVIn sisäinen HYTE-edistämistyön kokonaisuus, työmuotoineen ja yhteistyöverkostoineen on mallinnettu ja keskeiset kehittämiskokonaisuudet on sovittu. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuus on keskeinen osa maakuntauudistusta ja kunta-, maakunta- ja valtio - yhdyspintojen tunnistaminen jatkuu yhteisen kehittämistyön pohjaksi vuoden 2017 aikana.

LSSAVI osallistuu tiiviisti maakuntauudistukseen viidessä maakunnassa myös HYTE:n osalta.

Alueellisen hyvinvointifoorumin työ yhteensovitetaan maakuntauudistuksen valmistelunkanssa.

Teema 6: Samarbeten inom småbarns pedagogik/varhaiskasvatusyhteistyö

Puheenjohtaja: Ruotsinkielinen opetustoimi Marianne West-Ståhl

Osallistuvat vastualueet: Ruotsinkielinen opetustoimi, OKT, POL

Kuvaus: Tavoitteena oli luoda yhteistoimintamalli LSSAVIn sisälle ja asiakkaiden suuntaan. Toimintamalli on luotu ja puheenjohtajuus on kiertäen annettu eteenpäin. Teema linkittyy uuteen strategiseen tulostavoitteeseen ja päivitetään vuoden 2017 keväällä.

Teema 7: ICT-Inno: Innovationsgrupp för tillämpning av modern teknik / Modernin tekniikan innovaatioryhmä

Puheenjohtaja: Ruotsinkielinen opetustoimi Fredrik Åman

Osallistuvat tahot: Pedagogista/teknistä osaamista omaavat henkilöt LSSAVIn sisältä, Jotu, Valtori ja Hake

Kuvaus: Tavoitteena on suunnitella ja tehdä aloitteita informaatioteknologian hyödyntämiseksi pedagogisesti sekä etsiä ja esitellä LSSAVIn käyttöön soveltuvia uusia, ajankohtaisia IT-työkaluja sekä sisäiseen että ulkoiseen käyttöön, pilotoida/kokeilla uusia sovellutuksia LSSAVin toimintaympäristössä, tehdä aloitteita tarpeellisten investointien ja ohjelma-asennusten osalta sekä suunnitella täydennyskoulutusta. Työ on ollut tuloksekasta ja jatkuu täy-

dennyskoulutuksen visualisoinnin kehittämiseksi. Vuonna 2017 on tavoitteena pilotoida hanketta ja saattaa se osaksi ATOMI-konaisuutta ICT-inno osallistuu aktiivisesti uuden viraston sähköisen työympäristön kehittämiseen aloittein ja asiantuntijalausunnoin.

Alateema: Tulevaisuuden koulu -verkosto

Puheenjohtaja: Marja-Riitta Vest

Tulevaisuuden koulu -verkostossa on mukana niin LSSAVIn OKT-vastualueen ja ruotsinkielisen opetustoimen palveluyksikön sekä eri oppilosten edustajia, kuntien ja muiden toimijoiden edustajia. Tavoitteena on tutustua muualla tapahtuvaan oppimisympäristöjen kehittämistyöhön ja benchmarkata toinen toisiltaan.

Teema 8: Kaavapoolista Tuulivoimaverkostoon

Puheenjohtaja: Marja-Riitta Vest

Kuntien toiminnallista suunnittelua projisoi- vien maankäyttösuunnitelmien tarkastelun osalta virastolla ei ole riittävästi henkilöresursseja. Pilotointivuoden 2014 kokemukset on hyödynnetty, toiminta mallinnettu ja saatettu osaksi rakenteellisen uudistuksen suunnitteluna yhtenä ennakoivan ja informaatio-ohjaavan toiminnan esimerkkinä. LSSAVI osallistuu aikataulun niin salliessa viranomaisneuvotteluihin ja maakuntakaavoitukseen liittyviin ryhmiin/tilaisuuksiin.

Vuonna 2016 perustettu LSSAVIn tuulivoimaverkosto jatkaa suunnitellusti toimintaansa entistä enkoivamman ja osallistavamman maankäytön suunnittelun kehittämiseksi. LSSAVIn osalta ytimessä on terveydensuojelu ja kansalaisten oikeusturva sekä turvallisuuskysymykset. Verkostossa on edustettuina kansalaisten lisäksi ELY-keskus, maakunnan liitto ja Vaasan yliopisto

---

ENNAKOIVAT, INFORMAATIO-OHJAAVAT TILAISUUDET

LSSAVI jatkaa nk. road show -tyyppisiä kiertueita eri teemojen osalta, yksin ja yhteistyössä eri tahojen mm. keskusvirastojen ja asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Teemana on esim. uuden toimintamallin, lainsäädännön tai rakennemuutoksen vaikutusten avaaminen. Esimerkkinä ovat LSSAVIn ja Valviran, LSSAVIn ja EVIRAN sekä LSSAVIn ja Kilpailuviraston jo toteuttamat roadshowt. Vuonna 2017 jatketaan kansallisen rikoksantorjuntaohjelman lanseeraukseen liittyviä tapahtumia Tampereella ja Jyväskylässä. Yhteiskunnan turvallisuusstrategian valmisteluun liittyen jatketaan tammi-kuussa käynnistettyjä alueseminaareja sisäisen turvallisuuden aluekierroksen toteutuksen mallin mukaan. Lisäksi sisäisen turvallisuuden strategian valmistuttua suunnitteilla on kunta-roadshow. Rintamamiesasian foorumi on toteutettu Vaasassa ja järjestetään Tampereella, Jyväskylässä ja edelleen työkokouksia on eri puolella maakuntia. Lasten ja nuorten turvallisuuden ja hyvinvoinnin saralla jatkuvat Välittämisen koodiin ja laajemmin lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä varhaisen tuen toimimalliin liittyvät tilaisuudet ja kuntatapaamiset jätuvat vuonna 2017. Suomi100 teeman osalta suunnitteilla on Nuoren HYVÄ ELÄMÄ juhlafoorumi sekä isompi IKÄFOORUMI ja mahdollisesti muita tapahtumia vuoden aikana. Nämä tilaisuudet järjestetään muun laajan informaatio-ohjauksen lisäksi.

Webinaareja ja muita digitaalisia toimintamuotoja toteutetaan ja edelleen kehitetään hyvin aktiivisesti.

YHTEISTOIMINTA

Tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden kehittämisessä yhteistoiminta on avainasemassa. Yhteistoiminnan ja sidosryhmäyhteistyön tulee olla suunnitelmallista, tavoitteellista, koordinoitua

ja järkevää. Vastuualueita suositellaan vuosittain päivittämään sidosryhmäyhteistoimintansa, joista selviää henkilöstön osallistuminen niin kansainväliseen, kansalliseen, alueelliseen ja paikalliseen ja AVI-kentässä tapahtuvaan kehittämisen- ja sidosryhmäyhteistyöhön. Samassa yhteydessä vastuualueet arvioivat yhteistoiminnan merkittävyyden ja roolin toiminnan kehittämisen ja resurssien allokoinnin näkökulmasta. Laadittava yhteenveto toimii pohjana ennakoivan työn ja informaatio-ohjauksen kehittämiseksi sekä viranomais- ja muun yhteistoiminnan suunnittelulle. Yhteistoiminnan tavoitteena on tuottaa lisäarvoa osaamisen ja tiedon jakamisen myötä, luoda uutta, ehkäistä päällekkäistä työtä ja siten säästää resursseja.

Verkostojen johtamisosaamista ja verkostoissa toimimista kehitetään. Tarpeen mukaan perustetaan uusia verkostoja. Työssä tulee ajallisesti painottumaan uuden viraston valmistelu ja sen vuoksi virastossa tehty ja käynnissä oleva työ hyödynnetään täysimääräisesti uuden viraston ja maakuntaudistuksen valmistelussa.

LSSAVI osallistuu edelleen mm. ELY-neuvottelukuntien ja maakunnan yhteistyöryhmien ja muiden viranomais- ym. työryhmien työhön, joskin vuonna 2017 pääpaino maakunnissa ja ELY-keskuksissa on maakuntaudistuksen valmistelussa. Yhteistä LSSAVIn itse koordinoimille verkostoille on dynaamisuus, ennaltaehkäisevyys, alhaalta ohjautuvuus ja osallistavuus ja joustavuus.

Virasto osallistuu aktiivisesti AVI:n yhteisen sidosryhmäkyselyn kehittämiseen, jotta se oli laadultaan ja jakelultaan sellainen, että sen tulokset ovat relevantteja viraston toiminnan kehittämisen näkökulmasta. Työ tapahtuu osana ATOMI-hanketta.

YDINPROSESSIPERUSTEINEN KEHITTÄMISTYÖ

- Hyvinvoiva yhteiskunta -hyvinvointi-prosessi
- Turvallinen yhteiskunta -turvallisuus-prosessi
- Tasa-arvoinen yhteiskunta -oikeusturvaprosessi

Ydinprosessit toteutuvat koko viraston ja sen eri vastuualueiden toiminnassa mitä moninainen tavoitin.

HYVINVOIVA YHTEISKUNTA

LSSAVI osallistuu eri tavoitin (kuulemistilaisuudet, asiantuntijatapaukset, lausunnot jne.) rakenteellisten uudistusten suunnitteluun ja lainsäädäntötyöhön. Aluehallintoviraston erilaiset asiantuntijatehtävät jatkuvat vuonna 2017.

HYVINVOINTIPALVELUJEN OHJAUS, VALVONTA JA ARVIOINTI

LSSAVilla on keskeinen rooli hyvinvointipalvelujen, sosiaali- ja terveys- ja sivistyspalvelujen ennaltaehkäisevässä valvonnassa, informaatio-ohjauksessa sekä lupahallinnossa. Virasto toimii kuntiin nähden aktiivisessa informaatio-ohjaavassa, ennakoivassa ja vuorovaikutteisessa valvovassa roolissa liittyen hyvinvointipalvelujen järjestämiseen nyt ja tulevaisuudessa. Parhailaan on suunnittelun alla valvovan viranomaisen rooli suhteessa uusiin maakuntiin järjestäjinä sekä palvelujen tuleviin tuottajiin.

Ennakoivaa vuorovaikutteista valvontaa ja informaatio-ohjausta laajennetaan ja kehitetään edelleen organisoidummaksi ja koordinoitummaksi. LSSAVI osallistuu aktiivisesti sähköisen ja dynaamisen toiminnanohjausjärjestelmän kehittämiseen. Johdon ohjausjärjestelmän kehittäminen etenee osana PATIO-hankekokonaisuutta. Hyvinvoinnin ja turvallisuuden toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen etenee Pation ja sähköisen hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksen ja siihen linkittyvien muiden avoimien rajapintojen kehittämistyön myötä.

Kehittämistyö on ajankohtaista ja linkittyy mm. Tulevaisuuden kunta -valtakunnalliseen hankkeeseen sekä esim. rikosentorjuntaohjelman toimeenpanoon.

LASTEN JA NUORTEN OSALLISUUDEN JA HYVINVOINNIN VAHVISTAMINEN

Syrjäytymisen ehkäisy sekä lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen on LSSAVIn kokonaisturvallisuusstrategian kärkiteema. Lasten ja nuorten hyvinvointi- ja turvallisuusverkosto jatkaa toimintaansa.

Tavoitteena on nuorten osallisuuden vahvistaminen korostamalla elämänhallinnan polun merkitystä opinpolun rinnalla. Tavoitteena on kääntää syrjäytyvien käyrä laskuun vahvistamalla välittämisen kulttuuria, monialaista yhteistoimintaa ja ennaltaehkäisevää otetta. Olennaista on, että tulevat toimijat (maakunta, kunnat ja valtio sekä kolmas sektori) tunnistavat lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen poikkialueellisen kokonaisuuden sekä ovat tietoisia toimenpiteiden vaikuttavuudesta ja kustannuksista. Haastavaa on SOTEn eriytyminen maakuntauudistuksen yhteydessä muista peruspalveluista (esim. sivistys ml. varhaiskasvatus ja koulutus, liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotoimi).

Varhainen tukeminen on avainasia syrjäytymisen ehkäisemisessä. TEKES-rahoitteinen EPSHP:n ja LSSAVIn yhdessä suunnittelema ja toteuttama Välittämisen koodi-hanke toimii Etelä-Pohjanmaalla ja tavoitteena on saada malli käyttöön koko LSSAVIn toimialueella 2018 loppuun mennessä levityshankkeen myötä. Toiminta koskee ikäkausia 0–28 v ja siten myös korkeakouluopiskelijat ovat eri toimenpiteiden kohteena.

Kuudennen Nuoren hyvä elämä -foorumin suunnittelu on käynnistymässä osana SUOMI100 teemavuotta. Nuorten ääntä kuul-

laan paremmin ja toimialueella kokeillaan uusia osallistavia menetelmiä, pitkälti yhteistyössä osallistamisen menetelmiä tutkivan ja kehittävän Vaasan yliopiston kanssa. OSAAVA-ohjelman kautta syntyneiden ja toimintaa jatkavien verkostojen toiminta sekä varhaiskasvatuksen tiimoilta järjestettävä täydennyskoulutus tukee omalta osaltaan lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamista. Terveystiedon edistämisen, ennaltaehkäisevän päihdetyön ja alkoholihallinnon laaja yhteistyö eri sidosryhmien kanssa jatkuu tiiviinä. LSSAVI osallistuu aktiivisesti maakuntaudistukseen viidessä maakunnassa myös lapsi ja perhepalvelujen osalta. Yhteistyö LAPE-muutosagenttien kanssa käynnistetään. Alueellisen hyvinvointifoorumin työ yhteensovitetaan maakuntaudistuksen kanssa.

IKÄÄNTYNEIDEN TURVALLISUUS

Ikäntyneiden turvallisuuden verkosto jatkaa toimintaansa osana kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaa. Teema on elämisen turvallisuus ja ikäihmisten palvelut eritoten kotihoidossa ja laajasti vikaikäisten palveluiden kokonaisvaltainen suunnittelu. Vuonna 2017 huomoidaan erityisesti maakuntaudistustyö ja yhteistyötä tiivistetään ikäihmisten palveluja suunnittelevien alueellisten muutosagenttien kanssa. Ikäihmisten huolikoodin suunnittelu on käynnistymässä. Rintamamiesasiat ovat erityinen teema 2017–2018.

LSSAVI osallistuu myös aktiivisesti valtakunnalliseen kehittämistyöhön ja mm. pohdintoihin siitä, miten digitalisointi vaikuttaa valvontaan tulevaisuudessa.

TURVALLINEN YHTEISKUNTA

KOKONAISTURVALLISUUDEN YHTEISTOIMINTA

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella toimiva kokonaisturvallisuuden yh-

teistoimintaryhmä jatkaa toimintaansa. Kokonaisturvallisuuden yhteistoiminta käsittää kaksi laajaa kokonaisuutta; varautuminen ja valmiussuunnittelu ja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnittelu. Kokonaiskoordinoinnista ja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnittelusta vastaa kehitys- ja strategiapäällikkö. Varautumisesta ja valmiussuunnittelusta ja omalta osaltaan kokonaiskoordinoinnista vastaa pelastustoimi- ja varautumisen vastuualueen johtaja. Kokonaisturvallisuuden yhteistoiminnan kautta muodostetaan siivilyhteiskunnan tilannekuva.

Huomattavaa on, että kokonaisturvallisuustyö linkittyy tiiviisti koko aluehallintoviraston toimintaan. Suuri osa työstä on normaalia aluehallintoviraston lakisäateisten tehtävien hoitoa, joka projisoidaan osaksi laajempaa kokonaisuutta. Tavoitteena on aluehallintoviraston henkilöstön monialaisen osaamisen, laajojen kokonaisuuksien ja asioiden riippuvuussuhteiden ymmärtämisen vahvistaminen. Kyse on tässäkin kansalaislähtöisen ennakoivan, informaatio-ohjaavan ja yhteistoiminnallisen sekä poikkihallinnollisen toimintakulttuurin omaksumisesta.

Toimintaa jatketaan ja kehitetään vuonna 2017 huomioiden selonteot (ulko- ja turvallisuuspoliittinen, sisäisen turvallisuuden, puolustuspoliittinen), päivittyvät yhteiskunnan turvallisuusstrategia sekä sisäisen turvallisuuden strategia ja valmistunut rikosentorjuntaohjelma ja luonnollisesti viraston tulostavoitteet.

Kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaryhmä kokoontuu vuoden aikana kolme kertaa. Alueellinen valmiustoimikunta ja alueellinen hyvinvointifoorumi jatkavat toimintaansa kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaryhmän alaisuudessa. Kokonaisturvallisuusstrategian päivitys yhteensovitetaan strategisen tulossopimuksen tavoitteiden kanssa (aluehallinnon tur-

vallisuusstrategia) soveltuvin osin. Kokonaisturvallisuuden toimintaohjelma vuodelle 2017–2018 vahvistetaan 29.3.2017. Teemaryhmien ja verkostojen toiminta jatkuu suunnitellusti. Kokonaisturvallisuustyö yhteensovitaan sisäisen turvallisuuden strategian jalkautussuunnitelmien kanssa tulevan ohjeistuksen mukaisesti.

Ajankohtaista kokonaisturvallisuuden sähköisen moodle-perusteisen työtilan käyttöönotto Samassa yhteydessä tehostetaan yhteistyötä LSSAVIn ja paikallistason (kuntien turvallisuus- ja hyvinvointiyhteyshenkilöverkosto) kanssa.

Kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaryhmä kokouspäivät vuonna 2017 ovat 29.3, 7.6 ja 5.10. Samoina päivinä kokoontuvat myös alueellinen valmiustoimikunta ja alueellinen hyvinvointifoorumi. Pirkka17- harjoitus järjestetään 7-9.11.2017.

Vuoteen 2017 ulottuvat painopisteet ovat

(suluissa jo tehdyt toimet):

- YTS-tarkastelun aluetason toimet – aluetyöpajat
- Sisäisen turvallisuuden strategian, aluetason toimet
- Aluehallintovirastojen yhteisen turvallisuusstrategian valmistelu
- Kokonaisturvallisuuden yhteistoiminnan (kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaryhmä, alueellinen valmiustoimikunta ja alueellinen hyvinvointifoorumi) sekä teemaryhmien ja verkostojen strategian mukaisen työn jatkaminen. Maakunnallisten valmiustoimikuntien työn kehittäminen
- Maakuntaudistukseen liittyvä yhteinen kehitystyö
- Valmiusharjoitukset ja niiden suunnittelu: Pirkka17

- LSSAVIn ja MAAVEN yhteistyösopimus ja PSPR:n ja POPR:n kahdenvälisen alue- ja paikallistason toimenpideasiakirjojen loppuunsaattaminen ja yhteistyön suunniteltu toteuttaminen
- Kaikkien viranomaisten ja kuntien valmiussuunnitelmien päivitysraportin viimeistely
- Laajamittaisen maahantulon ja kotoutumisen ennakoivan tilannekuvatoiminnan jatkaminen
- Maanpuolustuskurssien toteuttaminen suunnitellusti
- Siviiliyhteiskunnan tilannekuvan muodostaminen -mallinnus ja kehitystyö sis. sähköisen ja dynaamisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen
- Alueellisen hyvinvointifoorumin alaisena erityisinä painopisteinä lapsiperheet ja nuoret sekä ikäihmiset: lasten ja nuorten ja heidän perheidensä varhaisen tuen kehittämistyö sekä nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistaminen; Etsivä nuorisotyö, Välittämisen koodi ja Ankkuri-malli, Aikalisämalli, ennaltaehkäisevä päihdetyö -valtakunnallinen kampanja sekä ikäihmisten huolikoodi. Oppilaitosturvallisuus ja väkivaltainen extremismi- erityistemat. Painopiste kaikessa on ennaltaehkäisy.
- Rikoksantorjuntaohjelman jalkautuskierros ja sisäisen turvallisuuden Kuntaroadshow 2017–2018
- Kokonaisturvallisuuden yhteistoiminnan toimijoiden sisäisen viestinnän kehittäminen

---

TASA-ARVOINEN YHTEISKUNTA

OIKEUSTURVAPROSESSIN KEHITTÄMINEN

Kaikissa oikeusturvaprosesseissa kehityssuuntana on asiakkaiden (niin kansalaisten kuin kuntien yms) hallinnollisen taakan keventäminen ja yhdenvertaisen kohtelun turvaaminen. Oikeusturvaprosessin kehittämistä jatketaan vuonna 2017, myös käytännössä osana uuden viraston kehittämistä osan tehtävistä osalta... Tavoitteena on luoda ennakoivampi, informaatio-ohjaavampi ja kansalaislähtöisempi toimintatapa sekä tehostaa että nopeuttaa kantelujen käsittelyä kehittämällä uusia malleja ja menettelytapoja tilanteessa, jossa kanteluja on paljon ja vireille tulevien asioiden määrä lisääntyy.

Oikeusturva- ja lakiasiainyksiköllä on vetovastuu aluehallintoviraston lakimiesten koollekutsumisesta. Kokoontumisissa käsitellään yleisiä hallintomenettelyä koskevia asioita, vaihdetaan tietoa, tiedotetaan omista prosesseista ja tutustutaan toisten vastuualueiden tehtäviin.

YKSIKÖN VUODEN 2016–2017 KÄRKIHANKKEET

A. Koulutuspaketit:

Oikeusturva- ja lakiasiainyksikössä työstitään koulutuspaketteja tietoohjauksen konseptia hyödyntäen. Koulutuspaketti on ½ – 1 tunnin luento tai esitys ajankohtaisesta asiasta esim. muistutusmenettelystä. Suunniteilla myös webinaari, joka olisi kaikkien seurattavissa netissä ja mahdollisesti tehdään myös tallenne. Koulutuspakettien suunnittelusta vastaa oikeusturvayksikön keskuudesta valittu koulutusryhmä. Tavoitteena on, että vuonna 2016–2017 olisi käytettävissä 2 koulutuspakettia.

B. Ratkaisutietopankki:

Säädöspohjana on viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 20 §, jossa on säädetty viranomaisen velvollisuudesta tuottaa ja jakaa tietoa. Tavoitteena on

turvata ratkaisukäytännön yhdenmukaisuus, lisätä ratkaisujen läpinäkyvyyttä ja ennaltaehkäistä epätoivotut käytännöt sekä toiminta- ja menettelytavat.

Ratkaisulyhennelmiä on perusteltua tehdä lain-tulkintaongelmatilanteissa ja toistuvissa asiakokonaisuuksissa sekä asioissa, jotka sisältävät periaatteellisesti tärkeitä ohjausta. Vuoden 2015 aikana käsitellyistä kanteluista ja valituksista, jotka ovat muutoin yleisesti merkityksellisiä, on tehty ratkaisulyhennelmiä, joissa on voitu tarvittaessa esitellä eri toimialoilla jo mahdollisesti tehtyjä ratkaisulyhennelmiä.

Ratkaisulyhennelmiä on aiheellista tehdä kanteluista, valituksista, osakaskuntien sääntöjen vahvistamisasioista sekä myös valvonta-asioista, joiden osalta keskustelua on käytävä SoTe-yksikön kanssa.

Esittelijä ja ratkaisija päättävät yhdessä ratkaisulyhennelmän tekemisestä. Esittelijä laatii ratkaisulyhennelmän, jonka ratkaisija tarkastaa.

Ratkaisutietopankki on otettu jatkokehittävksi osaksi ATOMI-hanketta ja tässä kehittämistyössä LSSAVI on mukana.

C. Tiedotteet ja infokirjeet

Sote-kanteluista on tehty tiedote ja opetuspuoli on pilotoinut uutiskirjeasiaa. Tarkoituksena on tehdä laajempi infokirje sekä tiedote erikseen. Infokirje linkittyy ratkaisutietopankkiin.

Oikeusturvaprosessin kehittämistyö jatkuu vuonna 2017 suunnitellusti ja sen etenemistä seurataan kaksi kertaa vuosittain järjestettävissä yhteisissä tilaisuuksissa. Oikeusturvaprosessin kehittämistyö on erinomainen perusta valtakunnallisen uuden viraston oikeusturvayksikön suunnittelulle toimenpanohankkeen yhtenä kokonaisuutena.

KANSALLISEN RIKOKSENTORJUNTAOHJELMAN TOTEUTUS

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston edustaja on kansallisen rikksentorjuntaneuvoston jäsen 2018 loppuun saakka. Varajäsen on ESAVIsta. Kansallinen rikksentorjuntaohjelma valmisteltiin laajasti osallistaen vuonna 2016 ja vuosi 2017 on ohjelman jalkautuksen ja toimeenpanon käynnistämisen aikaa. Vuonna 2017 järjestetään AVI-alueittain kansallisen rikksentorjuntaohjelman esittelyroadshowt. LSSAVIn toimialueella tilaisuudet järjestetään Vaasassa (oli 2016), Tampereella ja Jyväskylässä ja mahdollisuuksien mukaan myös esim. Kokkolassa ja Seinäjoella.

TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITTELU JA TOIMINNALLINEN TASA-ARVO-TYÖ

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toiminta on tasa-arvoista taaten asiakkaalle tasapuolisen palvelun lästä, sukupuolesta, etnisestä taustasta tai muusta henkilökohtaisesta syystä riippumatta. Aluehallintovirastojen keskeinen kansalaisten oikeusturvaa edistävä asiakirja on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, joka on laadittu naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986; myöhemmin tasa-arvolaki) ja yhdenvertaisuuslain (21/2004) mukaisesti. Viraston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on päivitetty vuonna 2016. Tasa-arvolain lähtökohtana on valtavirtaistaminen, jolla tarkoitetaan tasa-arvon edistämisen kuulumista jokaisen työyhteisön normaaliin toimintaan. Yhdenvertaisuuslain tarkoituksena on edistää ja turvata yhdenvertaisuuden toteutumista sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeussuojaa syrjintätilanteissa.

Sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen merkitsee organisaation toimintatapojen ja palvelujen kehittämistä tasa-arvon kannalta. Taustalla on Tasa-arvolaki 4 § (15.4.2005/232). Viranomaisen velvollisuus edistää tasa-arvoa:

Viranomaisen tulee kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Toiminnallisessa tasa-arvossa on kyse hyvän hallinnon periaatteesta.

LSSAVIn johdolla, yhteistyössä muiden AVIen kanssa valmisteleman *Aluehallintovirastojen toiminnallisen tasa-arvon strategian* mukaisesti toiminnallisen tasa-arvonäkökulma tulee huomioida normaalissa virkamiestyössä. Koordinointi ja toiminnan jalkauttaminen on kuitenkin välttämätöntä ja tehtävä tulisi osoittaa AVI-kentässä joko vuorotellen yhdelle AVI:lle tai HAKE-vastuulueelle.

TIETOJEN VÄLITTYMINEN VIRANOMAISTEN VÄLILLÄ

Tietosuojalainsäädäntö muodostaa tärkeän perustan kansalaislähtöiselle viranomaistyölle. Tietojen luottamuksellinen vaihto monialaisessa viranomaisyhteistyössä on tärkeää silloin, kun se on kansalaisen edun mukaista, suostumuksen kautta. Erityisesti esimerkiksi lasten ja nuoren osallisuuden vahvistamisessa, turvallisen ikääntymisen tukemisessa, varautumisessa ja valmiussuunnittelussa, hyvinvointipalveluiden tulevien muotojen suunnittelussa, yhdenvertaisen ja tasapuolisen palvelun turvaamisessa sekä harmaan talouden ennalta ehkäisyssä korostuu tarve monialaiseen viranomaisyhteistyöhön. Varhaisen tuen välittämisen koodi -hankkeella saadaan arvokasta kokemusta monialaisesta viranomaisyhteistyöstä ja sen sudenkuopista. Lainsäädännöllisesti yhteistoiminta on jo mahdollista.

AVOIN HALLINTO

LSSAVI käsittää avoimen hallinnon avoimena, läpinäkyvänä viranomaistoimintana, toimintakulttuurina, ei kapea-alaisena hallintokäsit-

teenä. Sama näkökulma on pitkälti kansainvälisessä kumppanuus-ohjelmassa Open Government Partnership, jonka periaatteita ovat tiedon saatavuus, hallinnon vastuullisuus, uudet teknologiat ja kansalaisten osallistaminen. Suomen avoimen hallinnon läpileikkaavana periaatteena on osallisuuden edistäminen. Itse ohjelma koostuu neljästä osa-alueesta: avoin toiminta, avoin tieto, selkeä kieli ja hallinto mahdollistajana.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto pitää avoimen hallinnon kehittämistyössä lähtökohdana läpinäkyvää viranomaistoimintaa. LSSAVIn osalta käsite voidaan jakaa neljään toisiinsa tiiviisti linkittyvään teemaan:

AVOIMEN HALLINNON TEEMAKOKONAISUUDET LSSAVISSA:

I	Asiakas- ja kansalaislähtöinen toimintakulttuuri
II	Poikkihallinnollinen ja yhteistyöhakuinen toimintakulttuuri
III	Ennakoiva toimintakulttuuri
IV	Yhteisöllinen ja avoin toimintakulttuuri

Näitä kaikkia teemoja vievät eteenpäin avoin viestintäkulttuuri, sähköisen asioinnin lisääntyvä käyttöönotto ja asianhallintajärjestelmän avoimen rajapinnan kehittäminen, henkilöstökoulutus liittyen niin selkeän kielen, toiminnallisen tasa-arvon kuin myös vuorovaikutustaitojen kehittämiseen ja sähköisen toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen vaikuttavaman ja ajantasaiseen tietoon.

4.1 ERITYISKOKONAISUUDET

4.1.1 LSSAVIn osallistuminen maakuntauudistukseen

LSSAVI organisoii maakuntauudistukseen osallistumisen hyvissä ajoin, helmikuusta 2016 lähtien aloittaen keskustelut kaikkien toimialueen maakuntien kanssa. Osallistuminen maakuntauudistustyöhön on aktiivista ja resurssiivisasta.

LSSAVI on edustettuna kaikkien viiden maakunnan (Pirkanmaa, Pohjanmaa, Keski-Suomi, Keski-Pohjanmaa ja Etelä-Pohjanmaa) uudistusta johtavissa ryhmissä, osassa puhe- ja läsnäoikeuksin rajattuna. Pohjanmaan kolmessa maakunnassa virasto on edustettuna nk. työvaliokunnissa/valmisteluryhmissä. Kaikkien maakuntien osalta on edustuksemme henkilöstöryhmässä tärkeää ja täydentyy maakunnallisen valmistelun edetessä. Subtanssiryhmistä virasto on edustettuna kaikkien maakuntien ryhmissä niin ympäristöterveydenhuollon kuin myös alkoholivalvonnan sekä turvallisuuden ja varautumisen osalta. Lisäksi virastolla on edustus muutaman maakunnan aluekehitysryhmässä. SOTE- puolen ryhmistä viraston edustus on täydentynyt hyvin ja kattaa maaliskuun loppuun 2017 mennessä kaikki maakunnat. Jäsenien nimeämisen lisäksi virasto on nimennyt nk. asiantuntijapoolin, josta maakunnat voivat tarvittaessa pyytää asiantuntijoita erityiskysymyksiin liittyen. Viraston maakuntauudistustiimi kokoontuu noin kerran kuussa päivittämään ryhmissä mukana olevien kautta tilannetta. Lisäksi maakuntauudistus on joryn vakioaihe. sStrategiapäivissä, - sessioissa käsitellään viraston näkökulmasta maakuntauudistuksen keskeisiä kokonaisuuksia. Henkilöstöinfoissa käydään läpi tilannekatsaus. Luonnollisesti AVlen yhteinen viestintä tukee maakuntauudistustyöhön osallistumista välittämällä tietoa koostusti intran kautta. Työryhmien työ on aikaisidonnaista, mutta jatkuu pääsääntöisesti

myös väliaikaishallinnon käynnistyessä, joskin eri muodossa.

4.1.2 Työympäristömuutos ja AVI-akatemia

LSSAVI on aluehallintovirastoista ensimmäisenä siirtymässä monitoimitiloihin sekä Vaasassa että Tampereella. Myös Kokkolassa on juuri otettu käyttöön uudet työtilat. Työympäristön kehittämishanke toteutetaan valtion toimitilastrategian ja edelleen sitä toteuttavan AVIen toimitilakonseptin periaatteiden mukaisesti. Fyysisen suunnittelun osalta työ on edennyt molemmilla paikkakunnilla pitkälle. Vaasassa muutto uusiin tiloihin tapahtuu joulun tienoilla 2017 ja Tampereella loppuukevästä 2018. Työtä johtaa VM:n johtama ohjausryhmä, jonka alaisuudessa toimivat molemmilla paikkakunnilla Senaatin johtamat projekti-ryhmät.

MUUTOSJOHTAMISEN TUKI ON OLLUT ERILLINEN KOKONAISUUS, JOKA SYKSYLLÄ SENAATIN KILPAILUTTAMAN KONSULTTIYRITYKSEN JA LSSAVIN TOIMESTA SUUNNITELTIIN KIINTEÄKSI OSAKSI KOKONAISUUTTA, AIKATAULUTETUKSEKSI JA SELKEÄKSI MUUTOKSEN JOHTAMISEN PROSESSIKSI. LSSAVIN MUUTOSJOHTAMISHANKE KESKITTYY UUTEEN TYÖHÖN JA UUTEEN TYÖYMPÄRISTÖÖN SIIRTYMISEEN JA SIIHEN LIITTYEN UUDEN TYÖN JOHTAMISEEN, ESIMIES- JA ALAISTAITOIHIN, TYÖHYVINVOINTIIN JA MAHDOLLISTAVAAN TYÖNANTAJAPOLITIikkaan.

AVI-akatemia on valmennusohjelma mutta myös yhteinen tahtotila. AVI-akatemia auttaa johtajia, esimiehiä ja henkilöstöä muuttamaan viisaasti, uudistamaan työtapojaan, luomaan edellytyksiä jatkuvalla uudistumiselle ja viihtymään uusissa työtiloissa.

4.1.3 LSSAVIn kansainvälinen toiminta

LSSAVI jatkaa yhteistyön kehittämistä kansainvälistymisstrategiansa mukaisesti. Kansainvälistymistehtäviä on strategisessa tulossopimuksessa määritelty kaikille vastuualueille ja niiden osalta toimitaan tulossopimuksen linjausten mukaisesti. LSSAVI on jäsen EASTR-järjestössä (European Association of State Territorial Representatives) ja ylijohtaja on järjestön hallituksen varajäsen. LSSAVI kehittää lisäksi kahdenvälistä ja monenvälistä yhteistyötä. Pohjoismaat on erityisesti LSSAVille luonnollinen yhteistyökohde. Yhteistyötä myös Saksaan, Hollantiin ja muihin EU-maihin on vireillä ja osinperinteet ovat vahvat jo lääninhallituksen ajoilta. Viraston virkamiesten osallistumista kansainväliseen yhteistyöhön kannustetaan. Kansainvälistymisen taustalla on yhteistyön toimintaa hyödyttävä lisäarvo sekä LSSAVIn laakisäteiset tehtävät. Yhteistyön tavoitteena on kansainvälisen, osaamisen ja kokemusten vaihto ja benchmarking ja mahdolliset yhteistyöhankkeet.

5. VASTUUALUEIDEN TOIMINTASUUNNITELMAT STRATEGIA-ASIAKIRJAN HENGESSÄ VIRASTON TULOSTAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI

5.1 PERUSPALVELUT, OIKEUSTURVA JA LUVAT

ASIAKASLÄHTÖINEN, ENNAKOIVA JA VUOROVAIKUTTEINEN VALVONTA JA INFORMAATIO-OHJAUS

SOSIAALI- JA TERVEYSYKSIKKÖ

Sosiaali- ja terveysyksikön toimintasuunnitelmaan on sisällytetty suunnitelma ja tavoitteet siitä, millä keinoin yksikkö pyrkii tulossopimuksessa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Strategiseen kehykseen sisältyy vuoden 2017 tulossopimuksesta johdetut painopistealueet: toiminnallinen tuloksellisuus ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Yksikön toimintasuunnitelmaan on kirjattu yksikön painopiste-/aihealueet, tavoitteet, aikataulu ja toteuman arviointi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisessa valvontaohjelmassa vuosille 2016–2019 vuoden 2017 painopisteiksi on asetettu päivystystoiminnan ennakkoiva ja vuorovaikutuksellinen valvonta, ikäihmisten kotiin annettavat palvelut, kiireettömään hoitoon pääsy sekä lastensuojelun, täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen määrääjät, mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut, itsemääräämisoikeuden toteutuminen kehitysvammapuollossa. Omavalvonnan tuki ja varmistaminen ovat läpileikkaavana teemana kaikessa viranomaisvalvonnassa koko valvontaohjelmakauden ja tavoitteena on syventää omavalvonnan merkitystä osana avointa, asiakas-/potilaskeskeistä sekä turvallista toimintakulttuuria.

Sote-valvontaohjelman vuoden 2017 painopisteiden ja kohteiden mukaisesti toteutetaan

vuorovaikutuksellisia ohjaus- ja arviointikäyntejä, alueellisia informaatio-ohjaustilaisuuksia ja koulutuksia yhteistyössä STM:n, THL:n ja Valviran kanssa. Valviran kanssa yhdessä sovitaan alueelliset tilaisuudet ja aluehallintovirasto priorisoi reaktiivisen valvonnan kautta alueellisia informaatio-ohjaustilaisuuksia ja koulutuksia esille nousseiden tarpeiden pohjalta. Sote yksikössä seurataan kuukausitasolla valvontakäyntejä, vuorovaikutteisia ohjauskäyntejä sekä ennalta ilmoittamattomien reaktiivisten valvontakäyntien määrää. Lisäksi toteutetaan valvontatoimenpiteitä tiedonkeruiden tulosten mukaan. Lupahallinnossa käsittelyaikataavoite on kaksi kuukautta ja valvonta- ja ohjausasioissa neljä kuukautta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja ehkäisevää päihdetyön informaatio-ohjausta, alueellista tukemista ja valvontaa tehdään tulossopimuksen mukaisesti yhteistyössä alueellisten ja valtakunnallisten verkostojen ja kuntien johdon kanssa. Toimilla edesautetaan myös kokonaisturvallisuustyön tavoitteiden saavuttamista.

OIKEUSTURVAYKSIKKÖ

Oikeusturvaprosesseissa kehityssuuntana on asiakkaiden hallinnollisen taakan keventäminen. Asiakkaitten yhteydenottoihin vastataan ja annetaan ohjausta ja neuvontaa tarpeen mukaan. Kuntiin annetaan informaatio-ohjausta oma-aloitteisesti ja kunnista tulevien yhteydenottojen perusteella. Oikeusturvayksiköstä osallistutaan tarpeen mukaan muiden yksiköiden tarkastus- sekä ohjaus- ja arviointikäynneille.

Kunnille ja kuntayhtymille maksetaan lakisääteiset valtionavustukset, -osuudet ja -korvaukset. Opetustoimen osalta informaatio-ohjausta oikeusturva-asioista annetaan myös aluehallintoviraston järjestämissä koulutustilaisuuksissa.

Oikeusturvayksikössä työstetään koulutuspa-ketteja tieto-ohjaus-konseptia hyödyntäen.

Vuoden alussa tehdään tiedote sote-kante-luista ja opetustoimen oikeusturva-asioista jul-kaistaan uutiskirje.

ELINKEINOVALVONTAYKSIKKÖ

Myös vuonna 2017 hallinnollisen taakan keven-täminen, viranomaiskäytäntöjen kehittäminen sekä aktiivinen viestintä ja vuorovaikutus ovat Elinkeinovalvontayksikön toiminnan keskeisiä teemoja. Yritysten omavalvontaa tukeva toi-minta on vakiintunut osa alkoholihallinnon tar-kastustoimintaa. Strategisessa tulossopimuk-sessa tavoitteeksi on asetettu omavalvontaa tukevan tarkastuskäynnin suorittaminen 80 prosentissa uusista luvansaaneista toimipai-koista vuoden kuluessa anniskeluluvan myön-tämisestä. Tämän lisäksi LSSAVI:ssa on asetettu omat tavoitteet muille alkoholielinkeinon oma-valvontaa tukeville käynneille. Mikäli alkoholi-lain kokonaisuudistus toteutuu, tullaan syksyn aikana järjestämään elinkeinolle suunnattuja infotilaisuuksia lain muutoksista.

Hinnanilmoittamisen ja kuluttajaluottojen markkinoinnin valvonnan hankkeissa valvonta-kohteita tiedotetaan valvontakampanjan alka-misesta ja valvontaa toteutetaan informaatio-ohjaavalla otteella. Koko elinkeinovalvontayk-sikön toiminnassa pyritään muutoinkin infor-maatio-ohjauksen keinoin edistämään lainsää-dännön noudattamista.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON YKSIKKÖ

Läänineläinlääkärit ja ylitarkastajat ohjaavat päivittäin kunnallisia viranomaisia moninaisissa ongelmatilanteissa. Systemaattisempaa lähes-tymistä edustavat kunnallisiin valvontayksi-köihin tehtävät ympäristöterveydenhuollon yhteiset arviointi- ja ohjauskäynnit (suunniteltu kolme käyntiä, yksittäisen käynnin toteuttavat kaksi läänineläinlääkäriä ja kaksi ylitarkastajaa). Tässä prosessissa arvioidaan valvontayksikön

valvontasuunnitelmat sekä niiden toteutumat sekä tehdään valikoituja sektorikohtaisia tar-kastuksia. Arviointien perusteella annetaan pa-lautetta ja toimintaa kehitetään yhdessä virka-miesten kanssa. Alku- ja loppukokouksissa on mukana paitsi virkamiehiä myös kunnallisia luottamusmiehiä.

Erityisesti keskitytään OIVA-järjestelmän yhte-näisyyden varmistamiseen toimialueella.

Käymme luennoimassa tuottajajärjestöjen ti-laisuuksissa mahdollisuuksien mukaan.

VASTUUALUEEN OSALLISTUMINEN POIKKIHAL-LINNOLLISEEN KEHITTÄMISTYÖHÖN

SOSIAALI- JA TERVEYSYKSIKKÖ

Sosiaali- ja terveystyöyksikön poikkihallinnollista yhteistyötä tehdään mm. työsuojelun, opetus-toimen sekä pelastustoimi ja varautuminen - vastuualueen kanssa. Yhteistyötä vahvistetaan edelleen osaksi toimintaa. Oikeusturva- ja laki-asiainyksikkö toimii asiantuntemuksellaan tärkeänä yhteistyötahona. Yhteistyö ohjauksen ja valvonnan menettelytapojen ja ratkaisukäytän-töjen yhdenmukaistamiseksi jatkuu niin alue-hallinnon sisällä kuin valtakunnallisestikin. Vuorovaikutteisen ohjaus- ja informaatiokäy-tännön lisäämisen myötä verkostoituminen kunta – ja yksityissektorin kanssa lisääntyy ja vahvistuu vuoden aikana. Vuorovaikutteisten ohjaus-, informaatio- ja tarkastuskäyntien pa-lautekyselyn perusteella kehitetään toimintaa paremmin vastaamaan kentän odotuksia ja tar-peita.

Lisäksi yksiköstä on edustus uutta valtion lupa-, ohjaus- ja valvontavirastoa valmistelevassa sosiaali- ja terveysalan organisoimisen työryh-mässä ja jäsenyys WHO:n terveysturvallisuus-työryhmässä (terveysturvallisuusjärjestel-mämme ulkoinen kansainvälinen Joint External

Evaluation (JEE)-arviointi). Yksiköstä osallistutaan aktiivisesti varautumis- ja valmiusasioiden suunnitteluun, arviointiin ja harjoituksiin.

OIKEUSTURVAYKSIKKÖ

Oikeusturvayksikön edustaja osallistuu tarpeen mukaan POL-vastualueen yksiköitten kokouksiin. Tiedon välitystä kehitetään yksiköitten välillä, mm. toimipaikoittain säännöllisesti pidettävissä yksiköiden välisissä palavereissa. Oikeusturvayksiköstä osallistutaan tarpeen mukaan muiden yksiköiden tarkastus- sekä ohjaus ja arviointikäynnille.

Pelastustoimi- ja varautuminen – vastuualueelle annetaan tarvittaessa ohjausta kanteluasioissa. POL-vastuualueella oikeusturvayksikössä käsitellään opetus- ja kulttuuritoimivastuualueen opetustointa koskevat oikaisuvaatimus- ja kanteluasiat ylijohtajan määräyksen mukaisesti.

Viranomaisyhteistyötä tehdään muiden aluehallintovirastojen, ELY-keskusten ja ohjaavien ministeriöiden kanssa. Valviran kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä kantelujen osalta. Ylimpien lainvalvojien, hallintotuomioistuinten, maistraatin, Tietosuojavaltuutetun toimiston ja Potilasvakuutuskeskuksen kanssa on useissa asioissa yhteistyötä. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanssa pidetään vuosittain yhteistyöpala- veri. Poliisin kanssa tehdään yhteistyötä niin kanteluasioissa kuin muissakin oikeusturva-asi- oissa, esim. pysäköintivirhemaksujen jäämäpe- rinnässä ja ampumayhdistysasioissa. Tuomio- istuimet ja syyttäjät ovat vahingonkorvausasi- oissa mukana. Virka-apua annetaan sitä pyytä- ville viranomaisille. Maanmittauslaitoksen kanssa tehdään yhteistyötä mm. osakaskuntien sääntöjen vahvistamisasioissa. Osakaskuntien sääntöjen vahvistamisasioissa yhteistyötä teh- dään myös osakaskuntien ja kalatalouskeskus- ten kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollon kan- teluasioissa yhteistyötä tehdään sosiaali- ja po-

tilasiamiesten kanssa. Myös kolmanteen sek- toriin yhteistyö lisääntyy, kun julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon ja kolmannen sektorin yh- teistyö laajenee.

ELINKEINOVALVONTAYKSIKKÖ

Alkoholihallinnon valtakunnallisessa valvonta- ohjelmassa vuodelle 2017 painotetaan lupavi- ranomaisen yhteistyötä ehkäisevässä päihde- työssä. Tavoitteena on lisätä ehkäisevän päih- detyön lausuntoja antavien tahojen määrää vuoden 2017 aikana sekä kehittää lausuntome- nettelyjä ja varautua tähän liittyviin meneillään olevan alkoholilain kokonaisuudistuksen myötä tuleviin muutoksiin. Alkoholihallinto tukee omassa roolissaan aktiivisesti viraston toimi- alueen kuntien ehkäisevää päihdetyötä sekä ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain (523/2015) toimeenpanoa ja erityisesti Pakka-toimintaa (paikallinen alkoholi-, tu- pakka- ja rahapelipolitiikka).

ATOMI-hankkeen puitteissa toteutettavassa Sähköinen tarkastuspöytäkirja -hankkeessa huomioidaan myös muiden hallinnonalojen tarpeet ja hankkeen puitteissa tehdään yhteis- työtä ainakin ympäristöterveydenhuollon ja työsuojelun kanssa.

Elinkeinovalvontayksikkö tekee yhteistyötä mm. Kilpailu- ja kuluttajaviraston, Tukesin, Val- viran, poliisin, ulosotto- ja veroviranomaisten sekä pelastus-, terveydensuojelu-, elintarvike- viranomaisten, työsuojelu- ja rakennusvalvon- taviranomaisten ja kuntien kanssa. Yhteistyötä kehitetään jatkuvasti ja uusille yhteistyön muo- doille ollaan avoimia. Oppilaitosten vierailu- pyyntöihin yms. yhteistyömuotoihin suhtaudu- taan lähtökohtaisesti myönteisesti.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON YKSIKKÖ

Tilavalvonta- ja lupafoorumin toiminta on va- kiintunutta. Foorumissa eri maatalousalan vi- ranomaiset ja eri tuotantomuotojen järjestöjen

edustajat voivat kertoa toiminnastaan ja vaihtaa tietoa ajankohtaisista asioista. Vastuuhenkilönä on ollut yksikön päällikkö ja kokouksiin on osallistunut myös käsiteltävän teeman substanssiasiantuntijoita. Kunnallisille valvontaviranomaisille järjestetään koulutusta (eläinsuojelu, eläintaudit, elintarvikehygieniä, terveysuojelu). Koulutusta järjestetään aloitteestamme ja toimestamme myös poliisille, syyttäjille ja tuomareille.

VASTUUALUEEN DIGITALISAATION EDISTÄMISTOIMET

SOSIAALI- JA TERVEYSYKSIKKÖ

Sähköisen lupapalvelun kattavuuden tavoite on 80 %, lupapalvelussa on edelleen odotettavissa myös paperillisia hakemuksia. Tavoite on saada lupahallinto mahdollisimman kattavasti sähköiseen muotoon.

Vuonna 2016 selvitettiin kuntakyselyn avulla lainsäädännön toimeenpanoa ja määräaikaisten noudattamista kotihoidon ja sosiaalipäivystyksen järjestämisessä toimialueella, raportti valmistuu alkuvuonna 2017. Sosiaali- ja terveydenhuollossa kartoitetaan webropol-kyselyn avulla suomen- ja ruotsinkielisten palveluiden toteutumista LSSAVIn pohjanmaan maakunnissa. Raportti valmistuu kesään 2017 mennessä.

OIKEUSTURVAYKSIKKÖ

LSSAVIn oikeusturvayksikkö pilotoi ratkaisutiopankkia osana ATOMI-hanketta. Ratkaisutiopankin kehittämiseen on valittu työryhmä, jonka vetäjänä toimii Juha Mieskolainen.

Oikeusturvayksikössä on valittu työryhmä (Teemu Rönkkö ja Kristian Dahl), jonka tehtävänä on kehittää sähköiset menettelytavat mm. kantelujen selvityspyyntöihin.

Oikeusturvayksikössä on mietitty eri sähköisten järjestelmien käyttömahdollisuuksia ja on sovittu yhteiset menettelytavat:

Yksikkökokoukset pidetään edelleen pääsääntöisesti videokokouksina. Sähköpostia käytetään erityisesti kahdenväliseen viestintään. Skypeä käytetään reaaliaikaiseen palaveriin tai ryhmätyöhön. Yammeria käytetään aluksi yhdessä käyttötarkoituksessa. Yksikkö kokeilee, miten Yammeri toimii tietovarastona, eli luodaan paikka johon uutiskirjeet ja niiden taustamateriaalit säilytetään. Loma- ja sijaisasiat laitetään Yammeriin. Myös pysyvämpiä ohjeita ja malleja, esimerkiksi prosessikuvauksia voidaan säilyttää Yammerissa.

ELINKEINOVALVONTAYKSIKKÖ

ATOMI-hankkeen puitteissa etenevän Sähköinen tarkastuspöytäkirja -hankkeen tavoitteena on mobiiliteknologian hyödyntämisen pilotointi tarkastustoiminnassa. LSSAVI osallistuu aktiivisesti hankkeen eteenpäin viemiseen. Uusi järjestelmä on tarkoitus ottaa testikäyttöön vuoden 2017 aikana. Kuluttajahallinnossa aletaan pilotoimaan uutta sähköistä työkalua mittauslaitteiden käytönaikaisen varmentamisen valvonnassa yhteistyössä Turvallisuus ja kemikaaliviraston kanssa. LSSAVI osallistuu myös välitysluokkerekisterijärjestelmän VäSän jatkokehitykseen, jossa tarkoituksena on mm. asiakkaan sähköisen asioinnin mahdollistaminen.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON YKSIKKÖ

Yksikkökokoukset pidetään edelleen pääsääntöisesti videokokouksina. Tehostetaan Lyncin käyttöä yhteydenpidossa ja pienissä palaverissa. Viikoittaiset "Haalaritiimin" Lync-kokoukset ovat lisänneet läänineläinlääkäreiden vuorovaikutusta ja on voitu tehdä yhteisiä linjauksia. Otantatarkastuksia tekevät läänineläinlääkärit antavat palautetta Eviralle uuden ELVI-järjestelmän kehittämiseksi.

VASTUUALUEEN HENKILÖSTÖSUUNNITTELU, RESURSSIT JA OSAAMISEN JA TYÖHYVINVOINNIN KEHITTÄMINEN

SOSIAALI- JA TERVEYSYKSIKKÖ

Henkilöstömuutoksia sosiaalihuollon ryhmässä tulevana vuonna on esittelijän virka joka on avoinna 1.1.2017 lähtien, virkaan pyydetään täyttölupaa. Tänä vuonna eläköitymisiän saavuttaa yksi henkilö.

Osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittämistarpeita kartoitetaan kehityskeskusteluissa, joissa painopiste suunnataan tulevaisuuteen, osaamisen kehittämiseen, muutosvalmiuteen, muuttuviin työnteon tapoihin ja uudistumiskykyyn. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon ryhmä toteuttaa ryhmäkehityskeskustelun. Substanssikohtaista täydennyskoulutusta tuetaan yksilöllisen tarpeen mukaan.

OIKEUSTURVAYKSIKKÖ

Yksikön resurssit ovat pienentyneet 2015 vuodesta 15 henkilöstä 11 henkilöön. Pitkien virkavapauksien sijaisuuksia on jätetty täyttämättä tai täytetty niin, että lakkautetun viran tehtäviä on lisätty sijaisen tehtäväkuvaan. Elinkeinovalvontayksiköstä on kuitenkin saatu 0,3 htv:n resurssi osakaskuntien sääntöjen vahvistamisasioihin siihen saakka, kunnes tarkastaja palaa virkavapaalta. Tehtäväkuvia on yksikön sisällä täydennetty. Resurssien pienentyminen ja vastaavasti mm. kantelujen lisääntyminen vaativat jatkuvaa toiminnan kehittämistä. Osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittämistarpeita käydään läpi kehityskeskusteluissa. Kehityskeskusteluissa keskitytään entistä enemmän osaamisen kehittämiseen, muutosvalmiuteen, muuttuviin työnteon tapoihin ja uudistumiskykyyn. Henkilöstöä kannustetaan omaehtoiseen opiskeluun ja substanssialakohtaisiin koulutuksiin osallistumiseen.

ELINKEINOVALVONTAYKSIKKÖ

ELVAN henkilöstöresurssit ovat vähentyneet vuosien 2015–2016 aikana merkittävästi. Useat vuodelle 2017 ajoittuvat eripituiset virkavapaudet vähentävät entisestään ELVAN käytettävissä olevia resursseja. Alkoholilupahallinnossa kevään ja kesän luparuuhka tulee olemaan aiempaa suurempi haaste. Tähän on valmistauduttu mm. sujuvoittamalla lupaprosessia. Kilpailu- ja kuluttajahallinnon tehtävissä nykyresursseilla ei tulla saavuttamaan aiempia vuosia vastaavaa määrää suoritteita, ja tämä on huomioitu tavoitteidenasettelussa. Välitysliikkeitä koskevien kantelutyyppeiden valvonta-asioiden käsittelyyn on kevään ja kesän ajaksi saatua apua ESAV:sta. Maakunta- ja virastouudistuksen myötä ELVAN henkilöstöä tulee siirtymään useaan eri maakuntaan, Kilpailu- ja kuluttajavirastoon sekä valtion lupa- ja valvontavirastoon. Uudistus ja siihen kytkeytyvät tehtävien siirrot vaikuttavat olennaisesti henkilöstösuunniteluun ja synnyttävät myös uusia osaamisen kehittämistarpeita. Vuoden aikana tullaan yhdessä Kilpailu- ja kuluttajaviraston kanssa aloittamaan henkilöstön tutustuttaminen ja perehdyttäminen Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintaan mahdollisen siirtymisen näkökulmasta.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON YKSIKKÖ

Yksikössä on tällä hetkellä 11 läänineläinlääkärin virkaa (yksi virka täyttämättä), kaksi ympäristöterveydenhuollon ylitarkastajan virkaa elintarvikevalvonnan tehtävissä (toinen virka täyttämättä), kaksi ympäristöterveydenhuollon ylitarkastajaa terveydensuojelun ja tupakkavalvonnan tehtävissä ja kolme osastosihteerä. Rekrytointi virkoihin on toistaiseksi pysädyksissä. Läänineläinlääkäreitä tarvittaisiin kaikista tulossopimuksen mukaisista otantatarkastuksista suoriutumiseen, ja elintarvikeylitarkastajaa tulossopimuksessa edellytettyjen arviointi- ja ohjauksen toteuttamiseen ja OIVA-järjestelmän yhtenäisyyden varmistamiseen.

Ympäristöterveydenhuollon alalla on paljon erilaisia työkoukousia ja koulutuksia, joihin osallistumista on pidetty tärkeänä. Myös EU:n järjestämiin BTSF-koulutuksiin (Better Training for Safer Food) kannustetaan osallistumista silloin kun koulutus liittyy omaan työnjaon mukaiseen valvontasektoriin

---

5.2 TYÖSUOJELU

VASTUUALUEEN VALVONTATOIMINTA

Vastuualueen valvonnan kohteena olevat toimialat on sovittu runkosuunnitelmassa 2016–2019. Runkosopimuskaudella valvonta kohdennetaan valtakunnallisesti valituille riskiperusteisille toimialoille.

Vuonna 2017 jatketaan hanketyypistä valvontaa. Toimintayksikörakenne säilyy edelleen siten, että jokaisen toimintayksikön päällikkö vastaa ennalta sovittujen hankkeiden toiminnan suunnittelusta, toteuttamisesta sekä seurannasta yhdessä hankevastaavan ja hanke ryhmien kanssa.

Työsuojelun vastuualueet käynnistävät tulevan Valtion lupa- ja aluehallintoviraston toimintaa ennakkoiden kehittämishankkeen, jonka perusteella valtakunnallista valvontatoimintaa sekä valvontamenetelmiä ja toimintamalleja yhdenmukaistetaan. Hankkeen tulokset ovat valmiina siten, että syksyn 2017 tulosohjekirjeen yhteydessä ministeriö toimittaa ohjeistuksen riskiperusteisen valvonnan toteuttamisesta.

Työsuojelun yhteiseen valtakunnalliseen puhe- linneuvonnan avulla hoidetaan kaikki puhelimitse tulevat yhteydenotot ja neuvonta sekä työsuhte- että työympäristöasioissa. Tulosopimuksen mukaisesti asiakaskysyntään vastaan sovittuja määräaikoja sekä ministeriön ja vastuualueen ohjeita noudattaen.

VASTUUALUEEN POIKKIHALLINNOLLINEN KEHITTÄMISTYÖ

Aluehallintoviraston sisällä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa tehdään pääosin POL-vastuualueen kanssa, jotta varmistetaan että lakisääteinen työterveyshuolto myös käytännössä toteutuu mahdollisimman monella työpaikalla.

Aluehallintoviraston sisäistä yhteistyötä hyödynnetään, kunkin vastuualueen toimivaltuuksien ja tulostavoitteiden suuntaisesti siten, että asiakasväkivallan uhka vähenee ja työhyvinvointi lisääntyy hoito- ja hoiva-alan työpaikoilla. Kosteus- ja homevaurioiden ongelmat pyritään saamaan parempaan hallintaan erityisesti kunta-alan työpaikoilla esim. päiväkodeissa, kouluissa ja sairaaloissa.

Vuonna 2016 käynnistettyä poikkihallinnollista yhteistyötä viestinnällisten asioiden ja aiheiden osalta eri vastuualueiden välillä jatketaan.

VASTUUALUEEN DIGITALISAATION EDISTÄMISTOIMET

Työsuojelun vastuualueiden yhteisten tietojärjestelmien ylläpidosta ja suunnittelusta vastaa LSSAVIn työsuojelun vastuualue. Vastuualue ohjaa kehittämistä niiden järjestelmien osalta, jotka ovat ylläpidossa tai ylläpidon omaisessa kehityksessä.

Tietojärjestelmien kehittämisen painopisteessä on edelleen Vera-valvontajärjestelmän operatiivinen kehittäminen puuttuvien toimintojen osalta sekä käytettävyyssparannukset. Tämän lisäksi uusina järjestelminä kehittämistyön alle on ulkomaisten yritysten lähetettyjen työntekijöiden rekisteri sekä velvoitteidenhoitoselvitysten saaminen verottajalta. Edellisten lisäksi työn alla ovat myös Vera-palvelimen vaihto.

Sähköisen asioinnin tuotantokäyttö alkaa keväällä 2017. Ensimmäisessä vaiheessa on työnantajien mahdollista tehdä rakennustyön alkamisilmoitus, asbestipurkutyön alkamisilmoitus sekä ilmoitus nuorten työntekijöiden käyttämisestä vaaralliseen työhön, sähköisellä lomakkeella.

Työsuojelun vastuualueet jatkavat selvittelyjä tulevasta asianhallintajärjestelmästä, jossa tarkoituksena on TS-Diaarin korvaaminen USPA asianhallintajärjestelmällä työsuojeluvalvontaan liittyvässä asiakirjahallinnossa.

Työsuojelun vastuualueet ovat sopineet keskinäisestä työnjaosta ja osallistumisesta ATOMI-hankkeen toteutukseen ja työryhmiin.

HENKILÖSTÖSUUNNITTELU, RESURSSIT JA OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

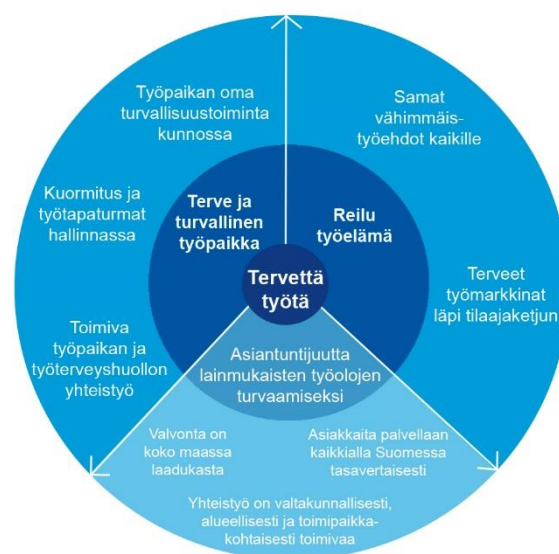
Työsuojelun vastuualueen henkilöstön osaamista kehitetään valtakunnallisen yhteisen koulutuksen perusteella. Vuosittaisen koulutussuunnitelman perusteella on johtoryhmä alustavasti valinnut henkilöt, jotka osallistuvat toteutettaviin koulutustilaisuuksiin. Lisäksi kehityskeskustelujen yhteydessä sovitaan henkilökohtaisia osaamisen kehittämis-alueita tukeviin koulutuksiin osallistuminen.

Työsuojelun vastuualue käynnistää tarkastajien vertaisoppimisen kevään kehityskeskustelujen yhteydessä. Tavoitteena on, että jokainen tarkastaja laatii henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman yhdessä esimiehen kanssa, jossa sovitaan tavoitteet ja osa-alueet oman osaamisen kehittämiseksi vertaisoppimisen avulla. Samalla sovitaan osallistuminen muiden tarkastajien suorittaman tarkastusten havainnointiin. Havainnoinnin tuloksia käsitellään sekä vastuu-alueella yhteisesti sekä jokaisen kanssa henkilökohtaisesti.

Henkilöstörekrytointien osalta vuoden aikana käynnistetään vain muutamia rekrytointeja.

Tavoitteena on nykyisen henkilöstöressurin säilyttäminen nykytasolla.

Työsuojeluvastuualueiden valvontatoiminnan ydinviestit 2016–2019

5.3 YMPÄRISTÖLUVAT

ASIAKASLÄHTÖINEN, ENNAKOIVA JA VUOROVAIKUTTEINEN VALVONTA JA INFORMAATIO-OHJAUS

Ympäristölupavastuualue hoitaa alueensa vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisen luvituksen. Lupa-asoiden käsittelyyn vaaditaan luonnontieteellinen, tekninen ja juridinen asiantuntemus. Lupakäsittelyssä tarvittavaa asiantuntemusta sekä uusimman tieteellisen tiedon ja teknologian hyödyntämistä ylläpidetään seuraamalla systemaattisesti lainsäädäntöä ja oikeuskäytäntöä, ympäristöalan tutkimusta ja tuotekehitystä. Isoimpien toi-

mialojen osalta vastuualueella on nimetty koordinoijat tiedon keräämiseen ja jakamiseen ja linjauspalaverien kautta yhdenmukaisuuden lisäämiseen.

Ympäristölupavastuualue osallistuu toimialaryhmiin, jotka laativat lupien yhtenäistämiseksi ja lupakäsittelyn jouduttamiseksi hyviä malleja lupamääräyksistä sekä tarkentavia ohjeita hakijoille lupahakemuksiin tarvittavista tiedoista. Ympäristölupavastuualue on mukana myös ympäristönsuojelulain mukaisen lupaprosessin toimintamallin päivittämistyössä, palvelukuvausten luomisessa ja ympäristölainsäädännön kehittämistyössä.

Asiakkaita neuvotaan ympäristölupakäsittelyyn liittyvissä asioissa. Merkittävimmissä hankkeissa käytetään tarpeen mukaan ennakkoneuvotteluja. Tieto käydyistä ennakkoneuvotteluista kirjataan seurantataulukkaan. Neuvontaa ja neuvotteluja sekä erilaisia tapaamisia lupaprosessin eri vaiheissa on lisätty. Yleistä neuvontaa lisätään ohjeituksen ja yASPAn avulla ja tulevaisuudessa eLUPA-järjestelmän kautta.

Sidosryhmäyhteistyö ja tiedottaminen ovat avointa ja niitä tehdään aina tarpeen mukaan.

Toiminnan tilastollisen seurannan, analysoinnin ja kehittämisen avulla pyritään vastaamaan henkilöstön tarpeisiin ja tukemaan ympäristölupavastuualueen tavoitteiden saavuttamista.

VASTUUALUEEN OSALLISTUMINEN POIKKIHALLINNOLLISEEN KEHITTÄMISTYÖHÖN

Yhteistyötä kehitetään ja tiivistetään sekä aluehallintoviraston sisällä että muiden ympäristölupavastuualueiden ja alueen ELY-keskusten kanssa. Luvittaja – valvoja yhteistyötä lisätään yhteisten toimialakohtaisten tapaamisten kautta. Ympäristölupavastuualue osallistuu yhteistyössä ELY-keskuksen Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen kanssa kuntien ympäristöviranhaltijoiden koulutuksiin. Myös asiakkaiden neuvonnassa lisätään yhteistyötä ELY-keskusten YL-vastuualueiden

kanssa. Ympäristölupavastuualue osallistuu LSSA-VIn tilavalvonta- ja lupafoorumiin. Aluehallintoviraston sisällä kehitetään edelleen yhteistyötä muiden vastuualueiden kanssa, etenkin ympäristöterveydenhuollon kanssa. Myös juristiyhteistyötä on lisätty.

Kunnanhallituksilta ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta pyydetään lausunnot jokaiseen lupa-asiaan liittyen (n. 400 kpl vuodessa) ja kuntien ympäristöviranhaltijoita neuvotaan ympäristölainsäädännön soveltamisesta ympäristölupien käsittelyyn liittyvissä asioissa. Ympäristönsuojelulain mukaisesti lupahakemuksiin (n. 200–250 kpl vuodessa) pyydetään lausunnot myös kuntien terveydensuojeluviranomaisilta. Kuntien AVI:lle siirtämät asiat otetaan käsiteltäväksi (asioita ei palauteta). Yhteistyötä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa lisätään mm. tiedottamisen avulla. Myös asiakkaiden neuvonnassa lisätään yhteistyötä kuntien kanssa.

VASTUUALUEEN DIGITALISAATION EDISTÄMISTOIMET

Ympäristölupavastuualue osallistuu sähköisten järjestelmien kehitystyöhön, kuten USPA:n ja Lupatietopalvelun kehittämiseen sekä eLUPA-järjestelmän (sähköinen lupajärjestelmä) kehittämisen ohjaustyöhön ja järjestelmän käyttöönottoon. Myös toimintamalliryhmän kautta vastuualue osallistuu tulevien sähköisten järjestelmien ja työtapojen kehittämiseen. Sähköisen lupajärjestelmän toimitus on viivästynyt vastuualueesta riippumattomista syistä. Kevään 2017 aikana pilotti-toimialojen hakijat pyydetään mukaan testaamaan järjestelmää ja järjestelmä on tarkoitus saada kokonaan käyttöön vuoden 2017 aikana. Sähköinen lupajärjestelmä tulee tehostamaan lupahakemusten käsittelyä ja päätösten valmistelua. Järjestelmä tulee myös mahdollistamaan sähköisen ennakkoneuvonnan, mikä saattaa lisätä ennakkoneuvonnan kysyntää. Järjestelmän käyttöönotto tulee vaatimaan henkilöstön koulutusta

ja järjestelmän kehitys voi tulevaisuudessa vaatia resursseja.

YMPÄRISTÖLUPAVASTUUALUEEN VUODEN 2017 HENKILÖSTÖSUUNNITTELU, RESURSSIT JA OSAAMISEN JA TYÖHYVINVOINNIN KEHITTÄMINEN

Vuoden 2017 alussa ympäristölupavastuualueella on täytettyä 37 virkaa. Tehtävät sijoittuvat pääosin päätoimipaikkaan Vaasaan. Määräaikaisia työntekijöitä on 4 ja heistä kaikki tekevät virkapaasijaisuuksia. Myös jatkossa turvataan henkilöstön riittävä ja monipuolinen osaaminen, jotta ympäristölupavastuualue voi hoitaa alueensa vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisen luvituksen. Henkilöstön substanssiosaamista pyritään tukemaan järjestämällä vastuualueelle sisäisiä koulutuksia aina tarpeen mukaan.

Vastuualue sai luparuuhkan purkua varten vuosille 2012–2015 lisäresursseja, joiden avulla onnistuttiin purkamaan etenkin vanhojen pitkään vireillä olleiden lupa-asoiden aiheuttamaa ruuhkaa. Ruuhkanpurkuraha käytettiin loppuun vuoden 2016 aikana. Vuoden 2017 aikana tullaan säännöllisesti seuraamaan työmäärän jakaantumista henkilöstölle ja työmäärää pyritään tasaamaan.

Työtyytyväisyyskyselyn tulosten käsittelyssä tullaan valitsemaan keskeiset kehittämiskohteet työtyytyväisyyden kehittämiseksi. Aikaisemmin kehittämiskohteina ovat olleet mm. kehityskeskustelut. Viime vuoden työtyytyväisyyskyselyn tuloksia ja kehittämiskohteita tullaan käsittelemään vastuualueella pienryhmissä.

Työilmapiirin kehittämistä varten on mm. järjestetty koko henkilöstölle retkiä ja liikunnallisia virkistätymispäiviä. Vastaavantyyppistä toimintaa tullaan järjestämään myös jatkossa. PUUHARYHMÄ ideoi ja toteuttaa koko vastuualueen henkilöstölle tarkoitettuja tapahtumia/teemapäiviä 2-3 kertaa vuodessa. Lisäksi osallistutaan koko LSSA-Vn henkilöstölle järjestettäviin virkistyspäiviin ja henkilöstön kehittämiseen liittyviin tilaisuuksiin.

Virkistystoiminnan lisäksi kiinnitetään huomioita työnteon edellytysten luomiseen ja mm. työergonomiaan ja työtilojen toimivuuteen sekä työilmapiirin kehittämiseen.

5.4 PELASTUSTOIMI JA VARAUTUMINEN

KESKEISTÄ TTS-KAUDELLA

Maakuntauudistus ja siihen kytkeytyvä uuden valtakunnallisen viraston kehittäminen sekä samanaikainen pelastustoimen uudistus tulevat työllistämään vastuualuetta merkittävästi useiden uudistuksiin liittyvien työryhmien työskentelyyn osallistumisen kautta. Maakuntiin muodostuu uusi varautumisen tehtävien kokonaisuus, jossa muun muassa sovitetaan yhteen maakunnan alueella tapahtuvaa varautumista. Varautumisen ja valmiussuunnittelun yhteensovittamista tapahtuu siten jatkossa maakunnissa ja SM:ssä. Pelastustoimi ja varautumisen vastuualueiden työpanos on esityksen mukaan siirtymässä sekä pelastustoimen että varautumisen tehtävien osalta pääosin SM:ön sekä pieneltä osin uuteen valtioon virastoon ja Pelastusopistoon.

ASIAKASLÄHTÖINEN, ENNAKOIVA JA VUOROVAIKUTTEINEN VALVONTA JA INFORMAATIO-OHJAUS

Pelastustoimen valvonta toteutetaan aluehallintovirastojen yhteisesti hyväksymän pelastustoimen valvontastrategian ja siitä johdetun vuosisuunnitelman ohjaamalla tavalla. Yhteisesti toteutettu valvonnan suunnittelu ja toteuttaminen edistää niin pelastuslaitosten kuin pelastustoimen palvelun saajien yhdenvertaista kohtelua sekä tuottaa tietoa alan kehittämisen ja johtamisen tueksi. Vastuualue tukee sisäministeriötä strategiseen suunnitteluun ja seurantaan liittyvissä kysymyksissä tuottamalla alueellista tietoa.

Valvonnan toteuttaminen tavoitteellisena, ennakoivana ja vuorovaikutteisena varmistaa palvelujen tasoa ja osaltaan ehkäisee kanteluja.

Vuorovaikutteisuus ja ennakointi toteutuvat AVLen ja sisäministeriön suunnittelu-yhteistyön lisäksi informoimalla pelastuslaitosten johtoa valvonnan toteuttamisesta sekä keskustelemalla palvelujen tilasta ja kehityssuunnista. Kantelujen käsittelyaikaa pyritään lyhentämään priorisoimalla tehtävää ja hyödyntämällä muiden vastuualueiden oikeusosaamista.

Vastuualueelle osoitetuilla varautumiseen liittyvillä tehtävillä tavoiteltavan häiriötilanteiden kokonaisvaltaisen hallinnan parantuminen on pitkäjänteistä työtä. Vastuualueen keskeisinä välineinä ovat varautumista yhteen soveltavat alueelliset ja maakunnalliset valmiustoimikunnat, maanpuolustuskurssit ja valmiusharjoitukset. Työllä pyritään lisäämään yhteiskunnan eri toimijoiden kyvykkyyttä selvittää häiriötilanteista niin normaali- kuin poikkeusoloissa.

Vuonna 2015 toimintansa aloittanut alueellinen valmiustoimikunta toimii kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaryhmän yhteydessä yhdessä hyvinvointifoorumin kanssa. Sekä alueellinen valmiustoimikunta että maakunnalliset kolme valmiustoimikuntaa tarvitaan varmistamaan varautumisen yhteistyö ja vahvistamaan kokonaisturvallisuusstrategian tavoitteiden saavuttamista. Tulevana vuonna myös valmiustoimikunnissa painottuu maakuntauudistuksen seuranta sekä yhteiskunnan turvallisuusstrategian ja sisäisen turvallisuuden strategian toimeenpanon valmistelu osana kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaa.

Yhdessä puolustusvoimien kanssa vastuualue järjestää viisi alueellista maanpuolustuskurssia, joista kolme peruskurssia, yksi jatkokurssi ja yksi erikoiskurssi. Alueellisten peruskurssien yhteydessä toteutettava ryhmätyö on tarkastelun kohteena. Ryhmätöiden merkitystä ja vaikuttavuutta osallistujille arvioidaan ja tarvittaessa kehitetään.

Valmiusharjoituskonseptin kehittämistä jatketaan edelleen. Pirkanmaan kunnille ja keskeisille muille toimijoille suunnattu Pirkka17 -valmiusharjoitus järjestetään 7.-9.11.2017. Harjoituskokonaisuus kuitenkin muodostuu vuoden 2017 aikana suunnittelun yhteydessä tehtävästä työstä, kunnille järjestettävästä koulutuksesta sekä kaikille harjoittelijoille kohdennetuista valmistelevista seminaareista ja tehtävistä. Tuleva valmiusharjoitus on poikkeuksellisen vaativa: harjoitus järjestetään samanaikaisena Häme17 -valmiusharjoituksen kanssa yhteistyössä ESAVIN ja Panssariprikaatin kanssa, ja se pyrkii huomioimaan tulevan hallinnon uudistuksen. Harjoituksen teema ja toteutustapa on päivitetty edeltäneestä harjoituksesta vastaamaan laajassa yhteistoimintajoukossa tunnistettuja tarpeita. LSSAVIn vastuualueita pyritään osallistamaan harjoituksen valmisteluun ja siten varmistamaan, että eri toimialojen tarpeet tulisivat paremmin huomioituksi. Harjoitus toimii osaltaan samalla myös LSSAVIn henkilökunnan kouluttautumistilaisuutena.

Uutena tehtävänä AVIt laativat yhteisen aluehallinnon turvallisuusstrategian. Tehtävä tulee edellyttämään merkittävää viraston työpästä ja viraston sisäistä yhteistyötä, ks. aiempi kuvaus kokonaisturvallisuustyöstä.

Sekä pelastustoimen että varautumisen tehtäviä käsittelevät AVLen yhteistyöryhmät tukevat eri virastojen päätösten ja ratkaisujen yhdenmukaisuutta. Yhteinen valmistelu palvelee lisäksi tulevaa hallinnon uudistusta.

OSALLISTUMINEN POIKKIHALLINNOLLISEEN KEHITTÄMISTYÖHÖN

Viraston sisäinen poikkihallinnollisuus toteutuu vastuualueen tehtävien osalta erityisesti valmiusharjoitusten yhteydessä, jolloin viraston monialainen asiantuntijuus pyritään hyödyntämään harjoituksen valmistelussa. Harjoitus myös tarjoaa viraston vastuualueille toimiala-

kohtaista tietoa varautumisen tilasta. Tämän lisäksi vastuualueiden välinen yhteistyö on tarpeellista viraston omassa valmiussuunnittelussa sekä laaja-alaista tilannekuvaa muodostettaessa, mitkä tehtävät pelastustoimi ja varautuminen vastuualue on ottanut sovitulla tavalla vastattavakseen aluehallintoviraston sisällä.

Aluehallintoviraston omalla varautumisella ja valmiussuunnittelulla varmistetaan aluehallintoviraston tehtävien hoitamista, tilannekuvan muodostamista ja välittämistä sekä toimivaltaisen viranomaisen tukemista laajassakin häiriötilanteessa. Vuonna 2017 viraston valmiussuunnitelma tarkistetaan yhteistyössä vastuualueiden kanssa ja viraston henkilöstölle pyritään järjestämään mahdollisuus ajankohtaisten teemojen mukaiseen varautumisaiheiseen koulutukseen. Uuden valtakunnallisen viraston varautumisen suunnittelu on tarpeen aloittaa valtakunnallisena yhteistyönä viimeistään vuoden 2018 aikana.

Viraston ulkoinen poikkihallinnollinen työ on useimpien vastuualueen tehtävien keskeisin elementti. Viime vuosina koko viraston sidosryhmäyhteistyö on edelleen laajentunut kokonaistrurvallisuuden yhteistoiminnan myötä ja erityisesti myös valmiusharjoitusten yhteydessä, jolloin entistä useampien eri alojen toimijoiden osallistuminen on mahdollistettu. Yhteistyö on laajentunut erityisesti elinkeinoelämän, järjestösektorin ja seurakuntien suuntaan. Tarkoituksenmukaisten toimijoiden tunnistaminen ja osallistaminen on jatkuvaa.

DIGITALISAATION EDISTÄMISTOIMET JA AIKATAULU

Vastuualue käyttää omassa toiminnassaan lähinnä videoneuvottelulaitteita sekä viraston sisäisissä että ulkoisissa kokouksissa. Teknisiä mahdollisuuksia käsitellä turvaluokiteltua aineistoa ja asioita on parannettu. Vuonna 2017

vastuualue kannustaa tekniikan mahdollistamiin etätyökokeiluihin. Uusia sähköisiä ratkaisuja sovelletaan myös tulevassa valmiusharjoituksessa.

HENKILÖSTÖSUUNNITTELU, RESURSSIT JA OSAAMISEN JA TYÖHYVINVOINNIN KEHITTÄMINEN

Käytettävissä olevat talous- ja henkilöresurssit eivät ole mahdollistaneet pelastustoimen valvontaan liittyvien tehtävien toteuttamista siinä laajuudessa kuin ne vastuualueella nähdään tarpeelliseksi. Etenkin voimakas valmiusharjoitusten kehittämistyö ja siihen liittyvä merkittävästi laajennettu osallistujajoukko on vaatinut huomattavaa työpanosta koko vastuualueelta ja ylimmästä johdosta johdon tuesta.

Pelastustoimen palvelujen valvonnan, pelastustoimeen liittyvien tukitehtävien ja varautumiseen liittyvien tehtävien laadukas toteuttaminen edellyttää vastuualueen arvion mukaan 8 htv:n työpanosta. Vuonna 2017 henkilöresurssia kuitenkin entisestään kuormittaa aikaisempaa vaativamman valmiusharjoituksen lisäksi maakuntauudistuksen ja samanaikaisen pelastustoimen uudistuksen työryhmätyöskentely. Aluehallinnon turvallisuusstrategian valmistelu on laajasti virastoa ja sen sidosryhmiä koskettava prosessi ja toteutetaan tulevan ohjeistuksen mukaan, kokonaisturvallisuusstrategian 2012 valmistelukokemus hyödyntäen vastuun jakautuessa virastossa kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaa koordinoivien henkilöiden kesken. Vastuualueella jatketaan eri tehtävien varamiesjärjestelmän kehittämistä, jotta tarpeisiin ja kysyntään kyettäisiin vastaamaan mahdollisimman hyvin kaikissa tilanteissa. Tehtäviä jouduttaneen kuitenkin priorisoimaan.

Henkilöstön osaamisen kehittämisellä vastuualue tavoittelee sekä hallintotoiminnan osaamisen että substanssiosaamisen kasvattamista. Alkuvuoden aikana vastuualueen henkilöstö

osallistuu lisäksi ruotsin kielen intensiiviope-
tukseen. Vastuualueen henkilöstöä kannuste-
taan edelleen jatkuvaan osaamisen kehittämi-
seen, ja kouluttautumismahdollisuuksia tue-
taan. Työhyvinvointia tuetaan edellisen lisäksi
etätyömahdollisuuksilla ja säännöllisellä vas-
tuualueen sisäisellä keskustelulla.

5.5 RUOTSINKIELINEN OPETUSTOIMEN PAL- VELUYKSIKKÖ/ SVENSKA ENHETEN FÖR BILD- NINGSVÄSENDET

ASIAKASLÄHTÖINEN, ENNAKOIVA JA VUORO- VAIKUTTEINEN VALVONTA JA INFORMAATIO- OHJAUS

Svenska enheten satsar på förebyggande verk-
samhet genom informationsstyrning. Genom
den fortbildning som enheten ordnar når vi vår
målgrupp på ett smidigt sätt. Via innehållet i
fortbildningen sker direkt informationsstyrning
till en bredare målgrupp. Efter varje fortbild-
ning ombeds deltagarna att göra en utvärde-
ring av dagen och också framföra önskemål om
ny fortbildning. Dessa önskemål beaktas när
enheten gör den årliga fortbildningsplanen.
Genom rätt prioritering av kunnande vid rekry-
tering av personal har enheten beredskap och
kunnande för streaming av fortbildningstill-
fällena, vilket har ökat tillgängligheten av fort-
bildning märkbart.

Enheden är mycket aktiv i olika nätverk och
uppnår då en naturlig tvåvägskommunikation.
Efter ett fortbildningstillfälle kommer det ofta
många frågor från fältet. På årsbasis kommer
det ca 200 frågor till enhetens personal. Frå-
gorna kommer främst per telefon och e-post.
Enheden har byggt upp ett eget uppföljningssy-
stem som visar: yrkesgrupp, region, typ av frå-
gor, kontaktsätt och behandlingstid.

Under 2017 gör enheten en satsning på att
bygga upp ett strukturerat samarbete med de
svenska språk-skolorna i de finska kommu-
nerna.

VASTUUALUEEN OSALLISTUMINEN POIKKIHAL- LINNOLLISEEN KEHITTÄMISTYÖHÖN

Svenska enheten har dragansvar för tre olika
sektorsövergripande projekt inom LSSAVI.

1. Samarbete inom småbarnspedagogik.

Inom småbarnspedagogiken har enheten
skapat ett gott samarbete med de finska kolle-
gerna. Det har också bildats ett nationellt nät-
verk mellan tjänstemännen i samtliga region-
förvaltningsverk. Samarbetet sker främst ge-
nom gemensam fortbildning, informationsstyr-
ning, principer för tillsyn samt genomgång av
arbetsprocesser. Utbyte av information om ak-
tuell forskning, fortbildning, rättspraxis och
nationella rekommendationer är en viktig del
av samarbetet.

SAMARBETE KRING ELEVERS- OCH STU- DERANDES VÄLMÅENDE

Målet att skapa ett samarbetsforum kring te-
man som berör både utbildning och social- och
hälsovård har kommit bra igång. Centrala te-
man är elev- och studerandevård, stöd för lä-
rande och barnskydd. Samarbetet sker främst
genom gemensam fortbildning, gemensam till-
syn och principer för gemensam informations-
styrning. Under 2017 kommer det också att
ordnas workshoppar om hur man i kommu-
nerna använder elevhälsoplaner som ett verk-
tyg i vardagen. Avsikten är att testa hur elevhäl-
soplanerna lämpar sig för olika situationer som
kan uppstå i praktiken.

INNOVATIONSGRUPP FÖR IT-PEDAGOGIK (ICT-INNO)

Svenska enhetens IKT-pedagog fungerar som
ordförande för innovationsgruppen för IT-pe-
dagogik, den sk. ICT-inno arbetsgruppen. Ar-
betsgruppen aktualiserar och initierar nya IT-
verktyg som ger upphov till nya IT-pedagogiska
arbetsmetoder, både internt och externt för
LSSAVI. Exempel på detta är ibruktagande av

trådlöst nätverk, lärplattformen Moodle, web-baserade databaser och en gemensam videotjänst för streaming av fortbildningstillfällen. Installationen av de nya Valtti-stationerna kommer att kräva stöd från arbetsgruppen. De IT-pedagogiska innovationerna och praxisen som arbetsgruppen arbetar fram, sprids också till de övriga regionförvaltningsverken.

Arbetsgruppen har kartlagt den IT-pedagogiska verksamhetsmiljön: tillgången till teknik, IT-pedagogiskt stöd (stödpersoner, stödmaterial, utbildningsutbud), samt personalens IT-pedagogiska färdigheter. Arbetsgruppen synliggör den IT-pedagogiska utbildning som ordnas internt och externt, samt initierar kompletterande utbildning. Initiering av införskaffningar och installationer är en naturlig del av utvecklingsarbetet.

DIGITALISAATION EDISTÄMISTOIMET

Svenska enheten har gjort en egen kommunikationsstrategi, där IT genomgående ingår som ett verktyg i utvecklingsarbetet. Målet är att svenska enhetens service ska vara snabb och lättillgänglig för kunderna. I sina interna och externa samarbetsnätverk utnyttjar enheten sitt digitaliseringsarbete på olika nivåer och i varierande grad.

För enhetens informationsstyrning betonar kommunikationsstrategin användningen och samkoordineringen av olika kommunikationsverktyg såsom sociala medier. Personalen erbjuds stöd i användning av de olika kommunikationsverktygen, t.ex. skapas svenskspråkigt stödmaterial i form av videoinstruktioner. En grafisk manual utarbetas för att förenhetliga informationen till sin grafiska utformning. En stor del av enhetens utbildningstillfällen sker genom streaming med den utrustning som införskaffats för ändamålet.

Tillsammans med Utbildningsstyrelsen håller enheten på att upprätta ett IT-pedagogiskt

samarbetsnätverk inom Svenskfinland, där IT-pedagoger ute på fältet inbjuds att nätverka, utbyta erfarenheter och resurser i anslutning till användningen av IT.

HENKILÖSTÖSUUNNITTELU, RESURSSIT JA OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Inom svenska enheten sker inga märkbara personalförändringar under 2017. Inom enheten sker en utveckling av arbetsprocesserna. För att använda resurser, kunskaper och nätverk optimalt har enhetens utvecklingsarbete organiserats så att personalen jobbar i olika temagrupper. För tillfället är enhetens temagrupper: beredskap och säkerhet, elevhälsa, mångfald och integration, nordiskt samarbete, pedagogik och litteracitet, småbarnspedagogik, livslång vägledning. En satsning på personalens kunskaper och ordnande av intern utbildning prioriteras inom detta arbete. Under 2017 kommer svenska enheten att speciellt satsa på nordiskt samarbete.

5.6 OPETUS- JA KULTTUURITOIMI-VASTUUALUE

Opetus- ja kulttuuritoimi -vastualueen päätehtävät liittyvät hyvinvoivan yhteiskunnan, tasa-arvoisen yhteiskunnan ja turvallisen yhteiskunnan ydinprosesseihin. Kehittämiseen liittyvät valtionavustukset ja informaatio-ohjaus sekä tietoon perustuvan johtamisen tukeminen ovat vastualueen pääasialliset ohjausmuodot.

OPETUSTOIMI

Aluehallintovirasto edistää opetustoimen henkilöstön ja varhaiskasvatuksen henkilöstön ammatillista osaamista sekä valtakunnallisten koulutuspoliittisten tavoitteiden toteutumista alueen tarpeet huomioon ottaen lyhytkestoisilla koulutus- ja informaatio-tilaisuuksilla.

Aluehallintovirasto ohjaa Osaava-ohjelman saattamista päätösvaiheeseen sekä tukee

Osaava-verkostoja ja muita kehittämisverkostoja ja niiden jäseniä Osaava-verkostojen kehittämistyön hyödyntämisessä. Aluehallintovirasto kannustaa alueellisia kehittämisverkostoja yhteistyöhön mm. yliopistojen opettajakoulutuslaitosten kanssa Opettajankoulutuksen kehittämisohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Aluehallintovirasto toimii aloitteellisesti tietoon perustuvan ohjauksen ja johtamisen tukemiseksi opetus- ja kulttuuritoimissa. Aluehallintovirasto pyrkii osaltaan tukemaan opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan tiedontuottajien yhteistyötä ja työnjakoa sekä huolehtimaan sovittavalla tavalla peruspalvelujen arvioinnista.

KIRJASTOTOIMI

Aluehallintovirasto edistää kansallisen kirjastopolitiikan keskeisiä tavoitteita. Tavoitteena on tiedon ja kulttuurin tasavertainen saatavuus, sivistyksellisten perusoikeuksien toteutuminen ja kansalaisten perus- ja lähipalveluna toteutuvat laadukkaat kirjastopalvelut. Tavoitteena on, että kirjastopalvelut edistävät ihmisten hyvää arkea, osallisuutta ja kokonaisvaltaista hyvinvointia. Käytännössä virasto seuraa kirjastopalvelujen saatavuutta ja laatua sekä tukee maakuntakirjastojen, seudullisten ja kuntien omaa kirjastotoimea, antaa informaatio-ohjausta ja järjestää täydennyskoulutusta. LSSAVI tukee kirjastojen kokeilu- ja kehittämistoimintaa valtionavustuksilla.

LIIKUNTATOIMI

Aluehallintovirasto edistää liikunnallista elämäntapaa, hyvinvointia, terveyttä, työ- ja toimintakykyä sekä osallisuutta liikuntapolitiittisin toimenpitein. Virasto hoitaa alueellisen liikuntaneuvoston kanssa liikuntapolitiikkaa ja järjestää kuntatoimijoille ja liikunnan sidosryhmille lyhytkestoista täydennyskoulutusta. Virasto toimii valtionapuviranomaisena, arvioi suurten

liikuntapaikkahakemusten tärkeysjärjestyksen ja laadukkuuden valtionavun myöntämiseen liittyen OKM:lle ja myöntää omaan päätösvaltaansa kuuluviin liikuntapaikkahankkeisiin valtionavustuksia.

Virasto edistää lasten ja nuorten liikuntaa myöntämällä kehittämisavustuksia ja tukemalla avustuksin Liikkuva koulu-ohjelmaa, joka laajenee hallituksen yhtenä kärkihankkeena vuoden 2017 aikana perusasteen lisäksi myös toisen asteen koulutukseen. LSSAVI päättää paikallisista liikunnallisen elämäntavan kehittämisyhteistyöstä ja maahanmuuttajien liikunnan kehittämisavustuksista sekä vastaanotto-keskuksissa järjestettävään liikuntatoimintaan myönnettävistä avustuksista. Virasto tukee työikäisten, ikääntyneiden sekä erityisryhmien terveystoimintaa yhteistyössä muiden viranomaisten ja järjestöjen kanssa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto vastaa AVLen valtakunnallisena erikoistumistehtävänä liikuntapaikkarakentamisen tutkimus- ja kehittämistyöstä. Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee erillisellä määrärahalta liikuntapaikkarakentamisen tutkimus- ja kehittämishankkeita, joilla liikuntapaikkarakentamisen tietovarantoa lisätään. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa arvioidaan ja priorisoidaan liikuntapaikkojen rakentamista, ylläpitoa ja käyttöä palvelevaa tutkimus- ja kehitystyötä koskevia hakemuksia. Virasto myös vastaa hankkeiden sisällön kehittämisestä ja hankkeiden ohjaamisesta. Kehittämishankkeiden tulosten perustella julkaistaan liikuntapaikkarakentamisen oppaita ja ohjekirjoja.

NUORISOTOIMI

Aluehallintovirasto toimii alueellaan valtion nuorisotyön ja -politiikan viranomaisena ja kehittäjänä. Alueellinen nuorisotoimi tukee kuntia ja muita paikallisia nuorisotyön sidosryhmiä nuorisotyössä ja -politiikassa. Tehtävänä on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää

nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Virasto osallistuu nuorisotakuun toimeenpääntöön, vaikuttaa aktiivisesti lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman ja nuorisolain toteutumiseen alueella ja kehittää aluetason nuorisopolitiikkaa.

Virasto toimii valtionapuviranomaisena myöntämällä valtionavustuksia nuorten työpajatoimintaan, etsivän nuorisotyön tukemiseen, nuorten tieto- ja neuvontatyöhön sekä digitaaliseen nuorisotyöhön, nuorisoalan alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittämiseen ja kansainväliseen toimintaan sekä nuorten paikalliseen harrastustoimintaan, järjestää näihin osaluokkiin liittyvää ohjausta, koulutusta ja seurantaan. LSSAVI tarjoaa informaatio-ohjausta kunnille ja nuorisotoimen sidosryhmille ajankohtaisista nuorisotyön ja -politiikan tavoitteista, toimenpiteistä ja resursseista sekä kehittää paikallista nuorisotyötä ja -politiikkaa painottaen mm. lasten ja nuorten osallistumista, kuulemis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämistä.

Nuoritoimi vastaa valtakunnallisena erityistehtävänä ja erillisresurssein nuorisotoimen tietovarannon visualisoinnista ja sen kehittämisestä.

OPPILAITOS- JA PÄIVÄKOTIRAKENTAMINEN

Aluehallintovirasto edistää ja tukee koulutuksen ja päivähoidon tarpeista lähtevää oppilaitos- ja päiväkotiverkon pitkäjännitteistä kehittämistä painottaen tilojen, oppimisympäristöjen ja koulupihojen toiminnallisuutta, terveellisyttä ja turvallisuutta ottaen huomioon esteettömyyden vaatimukset, energiataloudellisuuden ja kustannustehokkuuden. LSS AVI vastaa oppilaitos- ja päiväkotirakentamisen tehtävistä laajennetulla toimialueella, johon kuuluu

oman toimialueen lisäksi myös Itä-Suomen aluehallintoviraston alue.

Tehtäviin kuulunut opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukainen viranomaistehtävä oppilaitosten perustamishankkeiden avustusten myöntämisessä ja rahoitussuunnitelmaesityksien laatimisessa päättyi vuoteen 2014. Virasto toimii kuitenkin edelleen valtionapuviranomaisena myöntämällä valtionavustuslain mukaisia avustuksia oppilaitosten ja päiväkotien korjaus- ja rakentamishankkeisiin silloin, kun valtion talousarviossa osoitetaan tähän tarkoitukseen määräraha. Prosessi on informaatio-ohjaava ja kuntien suunnittelua tukeva. LSS AVI vastaa aiemmin myönnettyjen perustamishankkeavustusten maksatuksista vuoteen 2023 saakka. Virasto myös vastaa vuonna 2014 myönnettyjen, koulujen ja päiväkotien kosteus- ja homevaurioavustusten lopputarkastuksista ja hankesuunnitelmien tarkastuksesta. Samalla virasto seuraa määrärahojen käytön oikeellisuutta.

VASTUUALUEEN ASIAKSLÄHTÖINEN, ENNAKOIVA JA VUOROVAIKUTTEINEN TOIMINTA

Kunnille ja muille palvelujen tuottajille myönnettävien valtionavustusten lisäksi vastuualue järjestää informaatio-, koulutus- ja yhteistyötuloksia opetustoimen, nuorisotoimen, liikuntatoimen ja kirjastotoimen johdolle sekä niiden asiantuntijoille, asiakkaille ja sidosryhmille. Yhteistyö palveluja tuottavien kuntien ja kuntayhtymien kanssa on keskeinen osa vastuualueen toimintaa. Informaatio-ohjaukseen liittyy kuntia ja muita toimijoita hyödyttävä tietotuotanto peruspalvelujen arvioinnin ja selvitysten avulla.

VASTUUALUEEN OSALLISTUMINEN POIKKIHALLINNOLLISEEN KEHITTÄMISTRYÖHÖN

Vastuualueen sisällä eri toimialojen yhteistyö on luontevaa. Yhteistyötä eri toimialojen tie-

dontuottajien kanssa on tarkoitus lisätä edelleen mm. opettajankoulutuksen kehittämisohjelman tavoitteiden mukaisesti. Yhteistyö on kaikkien vastuulla erityisesti koulutusta ja muuta informaatio-ohjausta järjestettäessä. Yhteistyön sisältönä ovat mm. varhaiskasvatus ja syrjäytymisen ehkäisy.

VASTUUALUEEN DIGITALISAATION EDISTÄMISTOIMET

Tärkein ja vaikuttavin digitalisaatiota edistävä hanke on OKT-valtionapuprosessin sähköistäminen eri toimialojen osalta. Tuloksia hankkeesta odotetaan jo toimintavuoden aikana. LSSAVIn OKT-vastuualueen puolesta päävastuu hankkeesta on ylitarkastaja Simo Luukkaisella.

Yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden rekisteröiminen on myös hyvin tärkeä kehittämissanke. LSSAVIn OKT-vastuualueen puolesta päävastuu hankkeesta on ylitarkastaja Marja-Liisa Keski-Rauskalla.

Koulutus- ja informaatiotilaisuuksien striimaus ja tallentaminen ovat kasvavassa määrin vastuualueen tavoitteena. Palvelut ostetaan ulkopuolisilta siihen saakka, kun oma laitekanta ja osaaminen mahdollistavat niiden toteuttamisen omana työnä. ATOMI tukee toimintaa jollakin aikataululla.

Tärkeiden asiakas- ja sidosryhmien osoitetietojen hankkimista ja päivittämistä sähköisesti on kokeiltu Keski-Suomessa ja tulokset huomioon ottaen toimintaa on tarkoitus laajentaa muille alueille. Päävastuu on koulutussihteeri Pirjo Jämsén-Ahosella.

Koulutuskalenteria ryhdytään rakentamaan ja ylläpitämään sähköisesti. Päävastuu Simo Luukkaisella ja Pirjo Jämsén-Ahosella.

VASTUUALUEEN HENKILÖSTÖSUUNNITTELU, RESURSSIT JA OSAAMISEN JA TYÖHYVINVOINNIN KEHITTÄMINEN

Sen jälkeen, kun rakentamisasioita hoitavan ylitarkastajan virka on täytetty, vastuualue kykenee täyttämään tulostavoitteen nykyisellä henkilöstöllä. Edessä olevissa eläköitymistä seuraavissa rekrytoinneissa huolehditaan vahvan osaamisen turvaamisesta.

Työhyvinvoinnista huolehditaan vastuualueen sisäisiä prosesseja edelleen kehittämällä ja puuttamalla epäkohtiin. Vastuualue osallistuu AVI-akatemiaan kehittämistyöhön.